

Layihə

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

“Texniki tənzimləmə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, “__” _____ 2024-cü il

№ ____

Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament

1. Ümumi müddəalar

1.1. "Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair milli texniki rəqlament" (bundan sonra – Texniki rəqlament) "Texniki tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun (bundan sonra - Qanun) 7-ci maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və Azərbaycan Respublikasının ərazisində uşaqların və yetkinlik yaşına çatmayanların həyat və sağlamlığının qorunması, habelə mal istifadəçilərini çaşdıran halların qarşısının alınması məqsədi ilə kimyəvi, bioloji, mexaniki və termik təhlükəsizlik baxımından uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş mallara dair məcburi təhlükəsizlik tələblərini müəyyən edir.

1.2. Texniki rəqlament Qanun, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, habelə beynəlxalq təcrübədə uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlamentlər nəzərə alınmaqla uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş mallara dair vahid və tətbiqi məcburi olan tələblərin müəyyən edilməsi, uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş və Azərbaycan Respublikasında dövriyyəyə buraxılan malların sərbəst hərəkətinin təmin edilməsi məqsədi ilə hazırlanmışdır.

1.3. Azərbaycan Respublikasında uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş mallarına dair tələbləri müəyyən edən digər texniki rəqlamentlər qəbul edilərsə, həmin mallar Azərbaycan Respublikasında ona şamil edilən bütün texniki rəqlamentlərinin tələblərinə uyğun olmalıdır.

2. Tətbiq sahəsi

2.1. Texniki rəqlament mənşə ölkəsindən asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında Texniki rəqlament qüvvəyə mindikdən sonra dövriyyəyə buraxılan uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş mallara şamil edilir.

2.2. Texniki rəqlamentin tələbləri Texniki rəqlamentin 1 nömrəli Əlavəsində nəzərdə tutulmuş mallara münasibətdə müəyyən edilir.

2.3. Texniki rəqlament aşağıdakılara şamil edilmir:

2.3.1. tibbi məqsədlərdə tətbiq üçün hazırlanmış və istehsal edilmiş mallar;

2.3.2. uşaq qida malları;

2.3.3. ətriyyat-kosmetika malları;

2.3.4. idman malları və avadanlıqları;

2.3.5. tədris vəsaitləri, dərsliklər, elektron tədris nəşrləri;

2.3.6. oyuncaqlar, çap olunmuş stolüstü oyunlar;

2.3.7. mebel;

2.3.8. fərdi sifariş əsasında hazırlanmış mallar.

3. Əsas anlayışlar

3.1. Texniki rəqlamentin məqsədləri üçün istifadə olunmuş anlayışlar aşağıdakı mənaları

ifadə edir:

3.1.1. **bioloji təhlükəsizlik** - mikrobioloji, toksikoloji, fiziki və fiziki-kimyəvi xassələrin müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlməməsi səbəbindən istifadəçinin sağlamlığına zərər vurulması və ya həyatına təhlükənin yaradılması ilə bağlı qəbul edilməz riskin olmadığı halda malın vəziyyəti;

3.1.2. **bioloji cəhətdən təhlükəsiz nəşr** - oxu prosesində vizual proses üçün optimal şəraiti təmin edən və mətnin vizual qavranılması, görmə itiliyinin gərginliyi, akkomodasiya və göz hərəkəti ilə bağlı vizual yorğunluğu inkişaf etdirməyən nəşr;

3.1.3. **zərərli maddələr** - malın materialındakı tərkibi bu cür maddələrin icazə verilən konsentrasiyalarından artıq olduqda, maldan istifadə zamanı istifadəçinin sağlamlığı üçün fəsadlara səbəb ola bilən kimyəvi maddələr;

3.1.4. **malların dövriyyəyə buraxılması** - istehsalçının, satıcının və ya xarici istehsalçının funksiyalarını yerinə yetirən şəxsin anbarından və ya saxlamadan göndərilmiş, yaxud Azərbaycan Respublikası ərazisinə satış məqsədilə ixrac edilmiş malların Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarına çıxarılması;

3.1.5. **uşaq** – Texniki rəqlamentin əhatə dairəsinə daxil olan malların 14 yaşdan aşağı istifadəçiləri;

3.1.6. **distribüter** - istehsalçı və ya idxalçı istisna olmaqla, tədarük zəncirində malı bazara çıxaran hüquqi və ya fiziki şəxs;

3.1.7. **malın eyniləşdirilməsi** - Texniki rəqlamentin tətbiqi çərçivəsində uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün malların təsnifləşdirilməsi və malların onlar üçün nəzərdə tutulmuş texniki sənədlərə uyğunluğunun müəyyən edilməsi proseduru;

3.1.8. **istehsalçı** - sahibkar kimi öz adından uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün sonradan satış məqsədilə mal istehsalını həyata keçirən və onun Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğuna cavabdeh olan hüquqi və ya fiziki şəxs;

3.1.9. **idxalçı** – Azərbaycan Respublikasının qeyri-rezidenti ilə uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün malların alışına dair xarici ticarət müqaviləsi bağlayan, bu malların Azərbaycan Respublikasında satışını həyata keçirən və onların Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğuna görə məsuliyyət daşıyan Azərbaycan Respublikasının rezidenti;

3.1.9. **toksiklik indeksi** - hüceyrə kulturasında müəyyən edilmiş zərərli maddələrə məruz qalmanın mühüm göstəricisi;

3.1.10. **mexaniki təhlükəsizlik** - malın istifadəçinin sağlamlığına zərər vurma və ya həyatına təhlükə ilə bağlı riskini azaldan mexaniki xassələrinin və konstruktiv xüsusiyyətlərinin kəmiyyət göstəricilərinin məcmusu;

3.1.11. **körpələr** - bir yaşınadək uşaq;

3.1.12. **uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün malların bazarda dövriyyəsi** - uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün malların istehsalçıdan istifadəçiyə doğru hərəkət etməsi (Bu, istehsal prosesi başa çatdıqdan sonra bütün prosesləri əhatə edir);

3.1.13. **yetkinlik yaşına çatmayan şəxslər** – 18 yaşadək olan mal istifadəçiləri;

3.1.14. **mal istifadəçiləri** - Texniki rəqlamentin predmeti olan mallardan şəxsən istifadə edən uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayan şəxslər;

3.1.15. **təyinatı üzrə istifadə** – malların istehsalçı tərəfindən həmin malların üzərində və (və ya) istifadəçi təlimatlarında göstərilmiş məqsədə uyğun olaraq uşaq və yetkinlik yaşına çatmayan şəxslər üçün istifadəsi;

3.1.16. **risk** - insan həyatına və ya sağlamlığına, əmlakına, ətraf mühitə, heyvanların və bitkilərin həyatı və ya sağlamlığına dəyər biləcək zərərin və bu mümkün zərərin nəticələrinin məcmusu;

3.1.17. **idman malları** - müxtəlif idman növləri üzrə yarışların və məşqlərin təşkili və keçirilməsi üçün zəruri şəraiti təmin edən mallar;

3.1.18. **standart nümunə** - təyinatı üzrə eyni növə aid olan, eyni yaş qrupu üçün nəzərdə tutulmuş, eyni istehsalçı tərəfindən eyni materiallardan eyni prosedur əsasında istehsalı tənzimləyən eyni texniki sənədlərə uyğun hazırlanmış malları təmsil edən nümunə;

3.1.19. **istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsi** - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatda alınmış, istehsalçı tərəfindən uyğunluğun qiymətləndirilməsi şərtlə onun adından hərəkətlər etmək və malların Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında yerləşdirilməsi üçün onunla bağlanmış müqavilə əsasında müəyyən edilmiş, habelə malların Azərbaycan Respublikasının texniki rəqlamentlərinin tələblərinə uyğun olmasına görə məsuliyyət daşıyan hüquqi və ya fiziki şəxs;

3.1.20. **kimyəvi təhlükəsizlik** - malın, istifadəçinin sağlamlığı üçün zərərli olan kimyəvi maddələrin konsentrasiya səviyyəsini aşması səbəbindən onun sağlamlığına zərər və ya həyatına təhlükə ilə bağlı qəbul edilməz riskin olmadığı vəziyyət.

3.2. Kimyəvi təhlükəsizlik indikatoru "*icazə verilmir*" olaraq təyin edilərsə, sanitariya-kimyəvi göstəricilərin monitorinqi üçün təsdiq edilmiş ölçmə metodlarına uyğun olaraq zərərli maddələrin aşkarlanması həddinin göstərilməsi məcburidir.

3.3. Texniki rəqlamentdə istifadə olunan digər anlayışlar Qanun və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

4. Malların istehlak bazarında dövriyyəyə buraxılmasına dair tələblər

4.1. Uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün mallar Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında Texniki rəqlamentin , habelə Azərbaycan Respublikasında onlara şamil edilən digər texniki rəqlamentlərin tələblərinə (tətbiq olunduqda) uyğun olduqda dövriyyəyə buraxılır. Həmin mallar məcburi uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurundan keçməli və uyğunluq nişanı ilə nişanlanmalıdır.

4.2. Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğu qiymətləndirilməmiş uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün mallar Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında uyğunluq nişanı ilə nişanlanmalı və istehlak bazarında dövriyyəyə buraxıla bilməz.

5. Uşaq baxımı mallarına dair təhlükəsizlik tələbləri

5.1. Uşaq baxımı malları aşağıdakı ümumi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir:

5.5.1. su mühitində (distillə edilmiş su) müəyyən edilmiş toksiklik indeksi 70-120 faiz həddində olmalı, yaxud dəri və selikli qışaya yerli qıcıqlandırıcı təsir göstərməməlidir. Sulu ekstraktın pH dəyişməsi $\pm 1,0$ -dən çox olmamalıdır;

5.5.2. lateks, rezin və silikon elastomerlərdən hazırlanan süd şüşələri üçün əmzilər, əmzilər və sanitariya malları kimyəvi və mexaniki təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir (Su ekstraktı dadının olmasına icazə verilmir);

5.2. Sağlamlığa zərərli kimyəvi maddələrin ifrazı aşağıdakı göstəricilərdən artıq olmamalıdır:

5.2.1. Süd şüşələri üçün əmzilər və silikon polimerlərdən hazırlanmış əmzilər sınaqdan keçirərkən:

1. qurğuşun - icazə verilmir;
2. arsen - icazə verilmir;
3. formaldehid - icazə verilmir;
4. metil spirti - icazə verilmir;
5. butil spirti - icazə verilmir;
6. fenol - icazə verilmir;
7. sink - $1,0 \text{ mq/dm}^3$ -dən çox olmamalıdır;
8. antioksidant (agidol-2) - $2,0 \text{ mq/dm}^3$ -dən çox olmamalıdır;

5.2.2. Lateks və rezindən hazırlanmış süd şüşələri üçün əmzilər və əmzilər sınaqdan keçirərkən:

1. qurğuşun - icazə verilmir;
2. arsen - icazə verilmir;
3. antioksidant (agidol-2) - $2,0 \text{ mq/dm}^3$ -dən çox olmamalıdır;

4. N-nitrozoamin (metilen xlorid ilə ekstraksiya) - 10,0 mq/kq-dan çox olmamalıdır;
5. N-nitroza əmələ gətirən (süni tüpürcək ilə ekstraksiya) - 200,0 mq/kq-dan çox olmamalıdır;
6. zimat (sink dimetilditiokarbamat) - icazə verilmir;
7. ftalik anhidrid - 0,2 mq/dm³-dən çox olmamalıdır;
8. fenol - icazə verilmir.

5.3. Süd şüşələri üçün əmzilər və əmzilər distillə edilmiş suda 5 dəfə qaynadıqdan sonra bir-birinə yapışmamalı, hamar, tikişsiz xarici və daxili səthə malik olmalıdır.

5.4. Əmzik qalxana malik olmalıdır. Əmzidəki halqa və baloncuq arasındakı əlaqənin gücü ən azı 40 N olmalıdır.

5.5. Uşaqlara qulluq üçün nəzərdə tutulmuş və rezindən hazırlanmış sanitariya-gigiyenik mallar 5 qat dezinfeksiyaya davamlı olmalı, görünüşünü saxlamalı və bir-birinə yapışmamalıdır. Maye ilə doldurulan mallar (qızdırıcı yastıqlar və digər oxşar mallar) hermetik olmalı və suyun sızmasına imkan verməməlidir. Rezindən hazırlanmış sanitariya-gigiyenik mallar Texniki rəqlamentin 2 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.6. Malın funksional təyinatı ilə müəyyən edilməyibsə, plastiddən hazırlanmış qabların və süfrə aksesuarlarının iti (kəsicisi, deşicisi) kənarları olmamalıdır. Çubuğun dəstəkləyici səthdən yuxarı çıxmasına icazə verilmir. Malın qoruyucu və dekorativ örtüyü yaş emallara davamlı olmalıdır. Qida malları ilə təmasda olmaq üçün nəzərdə tutulan mallar 60±5°C temperaturda qızdırılan sirkə turşusu və sabun-qələvi məhlullarının 1%-li məhluluna davamlı olmalı, öz görünüşünü və rəngini saxlamalı, 65-75 °C arasında temperatura malik su ilə təmasda olduqda deformasiyaya uğramamalı və çatlamamalıdır.

5.7. Şüşənin və digər oxşar malların qapağı onların hermetikliyini təmin etməli və suyun keçməsinə imkan verməməlidir. Malın möhkəmliyi ehlə olmalıdır ki, su ilə doldurulmuş malı 120 sm hündürlükdən 5 dəfə yerə atdıqdan sonra heç bir qalıq deformasiya, çatlar, qırıq və dağıntılar olmasın.

5.8. Qida malları ilə təmasda olmaq üçün nəzərdə tutulan mallardan dad gəlməməli və rəngini dəyişməməlidir.

5.9. Plastik qablar və süfrə aksesuarları Texniki rəqlamentin 3 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdırlar.

5.10. Qida ilə təmasda olan uşaq qablarının polikarbonat, polivinilxlorid və ya melamindən istifadə etməklə istehsalına icazə verilmir.

5.11. Qida ilə təmasda olmaq üçün nəzərdə tutulmuş uşaq mallarında 1-ci və 2-ci sinif təhlükəli kimyəvi maddələrinin (alüminium, barium, bor, kadmium, kobalt, arsen və qurğuşun daxil olmaqla) miqrasiyasına icazə verilmir.

5.12. Kimyəvi təhlükəsizlik göstəricilərinə görə şüşə, şüşə-keramika və keramikadan hazırlanmış qabların tərkibində olan zərərli maddələrin ifrazı aşağıdakı göstəricilərdən çox olmamalıdır:

5.12.1. xrom - 0,1 q/dm³;

5.12.2. manqan - 0,1 mq/dm³;

5.12.3. mis - 1,0 mq/dm³;

5.12.4. titan - 0,1 mq/dm³;

5.12.5. sink - 1,0 mq/dm³.

5.13. İsti yeməklər üçün nəzərdə tutulmuş qablar və süfrə aksesuarları termal dayanıqlı olmalı və temperaturun 95-70-20 °C arasında dəyişməsi ilə sınımamalıdır. Uşaq qidası üçün şüşələr və bankalar temperaturun 95 ilə 45 °C arasında dəyişməsi ilə, süd malları üçün şüşələr isə temperaturun 65 ilə 25 °C arasında dəyişməsi ilə sınımamalıdırlar. Rəngli şirli saxsı qabların istiliyə davamlılığı ən azı 115 °C, rəngsiz şirli qablar üçün ən azı 125 °C olmalıdır.

5.14. Qida ilə təmasda olan malların daxili səthinə tətbiq olunan örtük turşuya davamlı olmalıdır. Şüşə qabların daxili səthinə dekorativ örtüklərin vurulmasına icazə verilmir.

5.15. Mallarda çatlaqların, yivli kənarların, yapışmış şüşə parçalarının, kəsicisi və ya xırdalanan hissəciklərin, kəsiklərin və ətraflarında çatlar olan çıxıntıların olmasına icazə verilmir.

5.16. Malın tutacaqlarının və dekorativ elementlərin bərkidilməsi möhkəm olmalıdır. Şüşə

malın tutacağı 1 dəqiqə ərzində tutacaqdan tutub qaldırıldıqda malın tutumuna bərabər yükə tab gətirməlidir. Keramika malının tutacağı tutacaq qaldırma metodundan istifadə edərkən malı dolduran suyun ağırlığından iki dəfə çox olan birdəfəlik yükə tab gətirməlidir.

5.17. Qida malları ilə təmasda olmaq üçün nəzərdə tutulmuş metal qablar və süfrə aksesuarlarından zərərli maddələrin ifrazı aşağıdakı göstəricilərdən çox olmamalıdır:

5.17.1. korroziyaya davamlı poladdan hazırlanmış qablar və bıçaqlar - dəmir - 0,3 mq/dm³, nikel - 0,1 mq/dm³, xrom - 0,1 mq/dm³ və manqan - 0,1 mq/dm³;

5.17.2. alüminiumdan, o cümlədən yapışmayan örtüklü, səthi işlənmiş, kvarslı və cilalanmış daxili səthi olan qablara - titan - 0,1 mq/dm³, dəmir - 0,3 mq/dm³ və xrom - 0,1 mq/dm³ - icazə verilmir, flüor ionu (birlikdə) yapışmayan örtüklü mallar üçün icazə verilmir;

5.17.3. səthi paslanmayan poladla örtülmüş və alüminiumdan hazırlanmış qablar və süfrə aksesuarlarına - alüminium və qurğuşun - icazə verilmir, mis - 1,0 mq/dm³, sink - 1,0 mq/dm³, dəmir - 0,3 mq/dm³, nikel - 0,1 mq/dm³ və xrom - 0,1 mq/dm³;

5.17.4. gümüş və ya qızıl örtüklü və kupronikeldən, nikel gümüşdən hazırlanmış qablar və süfrə aksesuarları - qurğuşun - icazə verilmir, mis - 1,0 mq/dm³, sink - 1,0 mq/dm³, nikel - 0,1 mq/dm³, xrom - 0,1 mq/dm³, manqan - 0,1 mq/dm³ və dəmir - 0,3 mq/dm³;

5.17.5. maye polad qablar, o cümlədən yapışmayan örtüyə malik qablar - bor, alüminium, kobalt, qurğuşun və arsen - icazə verilmir, nikel - 0,1 mq/dm³, xrom - 0,1 mq/dm³, manqan - 0,1 mq/dm³, sink - 0,1 mq/dm³ və titan - 0,1 mq/dm³, flüor ionu (cəmi) yapışmayan örtüklü mallar üçün icazə verilmir;

5.17.6. kağız və kartondan hazırlanmış qablar (birdəfəlik istifadə üçün) - etil asetat, formaldehid, metil spirti, butil spirti, izobutil spirti, benzol, qurğuşun, arsen - icazə verilmir, asetaldehid - 0,2 mq/dm³, aseton - 0,1 mq/dm³, toluol - 0,5 mq/dm³, sink - 1,0 mq/dm³, xrom - 0,1 mq/dm³, butil asetat - 0,1 mq/dm³, izopropil spirti - 0,1 mq/dm³, ksilenlər (izomerlərin qarışığı) - 0,05 mq/dm³.

5.18. Metal sanitariya-gigiyenik və qalateriya mallarından zərərli maddələrin ifrazı zamanı dəmir - 0,3 mq/dm³, alüminium - 0,5 mq/dm³-dən və qurğuşun - 0,03 mq/dm³ göstəricilərdən çox olmamalıdır.

5.19. Metaldan hazırlanmış sanitariya-gigiyenik mallar korroziyaya davamlı olmalıdır. Tutacaqların və dekorativ elementlərin, fitinqlərin və örtüklərin bərkidilməsi davamlı olmalıdır.

5.20. Malın funksional təyinatı ilə müəyyən edilmədiyi halda plastikdən hazırlanmış sanitariya-gigiyenik və qalateriya mallarının (qayçı, daraq, fırça və digər analogi mallar) kənarları iti (kəsici, deşici) olmamalıdır.

5.21. Sanitariya malları öz görünüşünü və rəngini saxlamalı, 65-75 °C temperaturda suya məruz qaldıqda deformasiyaya uğramamalı və çatlamamalıdır. Malı silərkən boya aşınmamalıdır.

5.22. Tutacaqların bərkidilməsi möhkəm olmalı və tərkibindəki kütlədən ən azı 2 dəfə çox statik yükə tab gətirməlidir.

5.23. Hündürlüyün dördüdə üçü su ilə doldurulmuş uşaq vannasının eni boyunca deformasiya 1.5 faizdən çox olmamalıdır.

5.24. Plastikdən hazırlanan sanitariya, gigiyenik və qalateriya malları Texniki rəqlamentin 4 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.25. Dış fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələri ilə işləyən elektrik dış fırçaları, dış əti masajları və ağız boşluğuna qulluq üçün analogi mallar Texniki rəqlamentin 5 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.26. 12 yaşa qədər uşaqlar üçün kimyəvi cərəyan mənbələri ilə işləyən dış fırçaları, elektrik dış fırçaları yumşaq (sərtliyi 6 cN/mm²-dən az), 12 yaşdan yuxarı yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün orta sərtlikdə (sərtlik 6 cN/mm²-dən az və mm² və 9 cN/mm²-dən çox olmamalıdır) hazırlanmalıdır. Fırçanın tük dəstəsindəki sintetik liflərdə buruqlar olmamalı və ucları yuvarlaq olmalıdır. Dış fırçasının tük dəstələrinin bərkidilmə gücü ən azı 15 N olmalıdır. Malın ən kiçik en kəsiyinin yerindəki hissə ən azı 0,40 J yükə tab gətirməlidir. Dış fırçalarının, kimyəvi cərəyan mənbələri ilə işləyən elektrik dış fırçalarının, damaq masajlarının və ağız boşluğu üçün oxşar qulluq vasitələrinin səthində çatlar olmamalıdır.

5.27. Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələri ilə işləyən elektrik diş fırçaları, diş əti masajları və ağız boşluğuna qulluq üçün analoji mallar Texniki rəqlamentin 6 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş mikrobioloji təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.28. Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələri ilə işləyən elektrik diş fırçaları, diş əti masajları və analoji ağız boşluğu baxımı malları Texniki rəqlamentin 7 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş bioloji təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.29. Uşaq baxımı üçün birdəfəlik istifadə olunan sanitariya-gigiyenik mallar Texniki rəqlamentin 6 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş mikrobioloji təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.30. Tərkibində gel əmələ gətirən nəm uducu materiallar olan sanitariya-gigiyenik mallar 24 saat ərzində həssaslaşdırıcı sıxılma təsiri göstərməməlidir.

5.31. Tərkibində gel əmələ gətirən nəm uducu materiallar olan sanitariya-gigiyenik malların tərkibində olan zərərli maddələrin ifrazı aşağıdakı göstəricilərdən çox olmamalıdır:

5.31.1. akrilonitril - 0,02 mq/dm³;

5.31.2. asetaldehid - 0,2 mq/dm³;

5.31.3. aseton - 0,1 mq/dm³;

5.31.4. benzol - 0,01 mq/dm³;

5.31.5. heksan - 0,1 mq/dm³;

5.31.6. metil spirti - 0,2 mq/dm³;

5.31.7. propil spirti - 0,1 mq/dm³;

5.31.8. toluol - 0,5 mq/dm³;

5.31.9. fenol - 0,05 mq/dm³ və ya ümumi fenolların cəmi - 0,1 mq/dm³;

5.31.10. formaldehid - 0,1 mq/dm³;

5.31.11. etil asetat - 0,1 mq/dm³;

5.31.12. qurğuşun - 0,03 mq/dm³;

5.31.13. sink - 1,0 mq/dm³;

5.31.14. arsen - 0,05 mq/dm³;

5.31.15. xrom (III) və (VI) (cəmi) - 0,1 mq/dm³.

5.32. Sellüloza və pambıq yunundan hazırlanmış sanitariya-gigiyenik mallarının tərkibində olan zərərli maddələrin ifrazı aşağıdakı göstəricilərdən çox olmamalıdır:

5.32.1. asetaldehid - 0,2 mq/dm³;

5.32.2. aseton - 0,1 mq/dm³;

5.32.3. benzol - 0,01 mq/dm³;

5.32.4. metil spirti - 0,2 mq/dm³;

5.32.5. butil spirti - 0,5 mq/dm³;

5.32.6. toluol - 0,5 mq/dm³;

5.32.7. formaldehid - 0,1 mq/dm³;

5.32.8. etil asetat - 0,1 mq/dm³;

5.32.9. qurğuşun - 0,03 mq/dm³;

5.32.10. sink - 1,0 mq/dm³;

5.32.11. arsen - 0,05 mq/dm³;

5.32.12. xrom (III) və (VI) (cəmi) - 0,1 mq/dm³.

6. Geyim və tekstil materialları, dəri, xəz, trikotajdan hazırlanmış mallar və hazır parçalar üzrə təhlükəsizlik tələbləri

6.1. Funksional təyinatına uyğun olaraq geyim və mallar 1-ci, 2-ci və 3-cü qat geyim və mallara bölünür.

6.2. 1-ci qat geyim və mallara istifadəçinin dərisi ilə bilavasitə təmasda olan mallar (iç geyimləri, yataq dəstləri, korset və çimərlik paltarları, papaqlar (yay), corablar, dəsmallar və baş yaylıqları və digər oxşar mallar) daxildir.

6.3. 2-ci qat geyim və mallara istifadəçinin dərisi ilə məhdud təması olan mallar, xüsusilə

paltarlar, koftalar, üst köynəklər, şalvarlar, ətəklər, astarsız kostyumlar, sviterlər, cemperlər, papaqlar (yay papaqlarından başqa), əlcəklər, payız-qış çeşidli corab malları (corablar, yarımcorablar) və digər oxşar mallar daxildir.

6.4. 3-cü qat geyimlərinə paltolar, qısa paltolar, gödəkçələr, plaşlar, astarlı kostyumlar, yeni doğulmuş uşaqlar üçün bələklər və digər oxşar mallar daxildir.

6.5. Bir yaşa qədər uşaqlar üçün (ölçü diapazonu - boyu 74 sm-ə qədər, döş ətrafı 48 sm-ə qədər) tekstil materiallarından, trikotajdan və hazır tekstil mallarından hazırlanmış geyimlər Texniki rəqlamentlə müəyyən edilmiş bioloji və kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir.

6.6. Geyim və 1-ci qat malları - yataq dəsti, trikotaj və tekstil materiallarından hazırlanmış geyimlər aşağıdakı göstəricilərə uyğun olmalıdır.

6.6.1. hiqroskopiklik 14 faizdən az olmamalıdır;

6.6.2. hava keçiriciliyi - ən azı $150 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$, flanel, pambıq və astarlı trikotaj parçalardan hazırlanmış mallar üçün $70 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ -dən az olmayaraq icazə verilir;

6.6.3. sərbəst formaldehid tərkibi - 20 mg/q -dan çox olmamalıdır;

6.6.4. rəngin yuyulmasına, tərə və quru sürtünməyə davamlılığı ən azı 4 bal olmalıdır.

6.7. Geyim və 2-ci qat malları - tekstil materiallarından hazırlanmış trikotaj və tikiş malları aşağıdakı göstəricilərə uyğun olmalıdır:

6.7.1. hiqroskopiklik - 10 faizdən az olmamalıdır;

6.7.2. hava keçiriciliyi - $100 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ -dən az olmamalıdır;

6.7.3. flanel, pambıq, astarlı (tufted) trikotaj parçalardan və poliuretan saplı materiallardan hazırlanmış mallar üçün ən azı $70 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ olmalıdır;

6.7.4. sərbəst formaldehid tərkibi - 20 mg/q -dan çox olmamalıdır;

6.7.5. rəngin yuyulmasına, tərə və quru sürtünməyə davamlılığı - ən azı 4 bal olmalıdır;

6.8. 3-cü qat geyimləri - trikotaj və toxuculuq materiallarından hazırlanmış geyimlər aşağıdakı göstəricilərə uyğun olmalıdır:

6.8.1. hiqroskopiklik (astar üçün) - 10 faizdən az olmamalıdır;

6.8.2. hava keçiriciliyi (astar üçün) - $100 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ -dən az olmamalıdır;

6.8.3. flanel, pambıq, denim və məxmər parçalardan, astarlı (tufted) trikotaj parçalardan hazırlanmış astarlar üçün ən azı $70 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ olmalıdır.

6.8.4. sərbəst formaldehid tərkibi - 20 mg/q -dan çox olmamalıdır;

6.8.5. üst materialların boyasının yuyulmaya, tərə, quru sürtünməyə və distillə edilmiş suya davamlılığı - 3 baldan, astarın boyasının yuyulmaya, tərə və quru sürtünməyə davamlılığı - 4 baldan az olmamalıdır.

6.9. Hava keçiriciliyi $10 \text{ dm}^3/\text{m}^2\text{s}$ -dən az olan materiallardan hazırlanmış astarsız 3-cü qat geyimlərdə hava mübadiləsini təmin edən konstruktiv elementlər təmin edilməlidir.

6.10. Bir yaşdan yuxarı uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün tekstil materiallarından hazırlanmış toxuculuq malları və geyimlər Texniki rəqlamentin 8 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş bioloji və kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

6.11. Geyim və mallar üçün toxuculuq materialları Texniki rəqlamentin 9 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş rəng sabitliyinə dair tələblərə cavab verməlidir.

6.12. Körpələr üçün mallar və 1 yaşa qədər uşaqlar üçün alt paltarları doldurucuları istisna olmaqla təbii materiallardan hazırlanmalıdır.

6.13. Körpələr üçün alt paltarlarında kənar örtülmə ilə birləşdirici tikişlər sağ tərəfdən edilməlidir.

6.14. Körpələr üçün mallar və 1 yaşa qədər uşaqlar üçün alt paltarlarında sintetik materiallardan hazırlanmış xarici və dekorativ elementlər (krujeva, tikiş, aplikasiya və digər oxşar elementlər) uşağın dərisi ilə birbaşa təmasda olmamalıdır.

6.15. Malların səthində elektrostatik sahənin gücü təmiz yundan, yundan, yun qarışıqlarından, sintetik və qarışıq materiallardan hazırlanmış 1-ci və 2-ci qat mallarda müəyyən edilir və 15 kV/m -dən çox olmamalıdır.

6.16. Geyim və mallar üçün tekstil materialları Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

6.17. Nəzarət olunan kimyəvi maddələrin siyahısı materialın kimyəvi tərkibindən və malın növündən asılı olaraq müəyyən edilir.

6.18. 1-ci və 2-ci qat geyimlərindəki zərərli maddələr su mühitində, 3-cü qat mallarında (yenidoğulmuşlar və 1 yaşa qədər uşaqlar üçün mallar istisna olmaqla) hava mühitində müəyyən edilir. Yenidoğulmuşlar və 1 yaşa qədər uşaqlar üçün 3-cü qat mallarında zərərli maddələr su və hava mühitində müəyyən edilir.

6.19. Su mühitində sınaqdan keçirildikdə toksiklik indeksi 70 faizdən 120 faizə qədər, havada 80 faizdən 120 faizə qədər olmalı və ya 1-ci və 2-ci qat mallarında dəridə yerli qıcıqlanma yaradan təsirlər olmamalıdır.

6.20. Tamamlayıcı maddələrlə işlənmiş tekstil materiallarında olan uçucu kimyəvi maddələrin ifrazı Texniki rəqlamentin 11 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş göstəricilərdən çox olmamalıdır.

6.21. Geyim, papaq və dəri-qalantereya malları üçün dəri aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

6.21.1. sərbəst formaldehid tərkibi - 20 mg/q-dan çox olmamalıdır;

6.21.2. dəridə su ilə yuyulan xrom (VI) tərkibinə icazə verilmir;

6.21.3. dərinin quru sürtünməyə rəng davamlılığı - 4 baldan az olmamalıdır;

6.21.4. əlcəklər üçün dəri istisna olmaqla, dərinin rəngə davamlılığı - yaş sürtünməyə - 3 baldan az olmamalıdır.

6.22. Dəridən hazırlanmış geyim və baş geyimlərində istifadə olunan tekstil materialları Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş tekstil materialları üzrə bioloji və kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

6.23. 1 yaşa qədər uşaqlar üçün geyim, bələklər, papaqlar, əlcəklər və xəzdən hazırlanmış digər oxşar mallar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

6.23.1. sərbəst formaldehid tərkibi 20 mg/q-dan çox olmamalıdır;

6.23.2. su ilə yuyula bilən xrom (VI) tərkibinə icazə verilmir;

6.23.3. dəri parçanın su ekstraktının pH-ı – 3,5-dən az olmamalıdır;

6.23.4. xəz-dəri parçanın qaynaq temperaturu - 50 ° C-dən az olmamalıdır;

6.24. Saç örtüyünün quru sürtünməyə rəng davamlılığı - 4 baldan, dəri parçanın quru sürtünməsinə rəng davamlılığı 3 baldan az olmamalıdır

6.25. 1 yaşdan yuxarı uşaqlar üçün geyim və xəz malları Texniki rəqlamentin 12 nömrəli müəyyən edilmiş təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir.

6.26. Geyim və xəz mallarında toxuculuq materialları Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş tekstil materialları üzrə bioloji və kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır.

7. Ayaqqabı və dəri malları üzrə təhlükəsizlik tələbləri

7.1. Ayaqqabı və dəri mallarının təhlükəsizliyi istifadə olunan materialların quru və nəm sürtünməyə rəng müqaviməti və tərin təsirinə olan müqaviməti, həmçinin buraxılan zərərli maddələrin konsentrasiyası və fiziki və mexaniki xüsusiyyətlər kompleksi (kütlə, elastiklik, alt hissələrin bərkidilmə möhkəmliyi, ayaqqabının barmağının və dabanının deformasiyası və dəri mallarının bərkidici tutacaqlarının aqreqlatlarının qırılma yükü) ilə qiymətləndirilir.

7.2. Ayaqqabılar aşağıdakı materiallardan astarlana bilməz:

7.2.1. bütün cins və yaş qruplarının qapalı ayaqqabılarında süni və (və ya) sintetik materiallardan;

7.2.2. körpələr üçün açıq ayaqqabılarda və kiçik uşaq ayaqqabılarında süni və (və ya) sintetik materiallardan;

7.2.3. körpə və kiçik uşaq ayaqqabıları üçün 20%-dən çox kimyəvi liflər daxil olan tekstil materiallarından;

7.2.4. körpələr üçün qış ayaqqabılarında süni xəz və yun.

7.3. Ayaqqabılarda aşağıdakı materiallardan hazırlanmış içliklərə icazə verilmir:

7.3.1. körpələr və kiçik uşaq ayaqqabıları üçün süni və (və ya) sintetik materiallardan;

7.3.2. körpələr və kiçik uşaq ayaqqabıları üçün 20%-dən çox kimyəvi liflər daxil olan tekstil materiallarından.

7.4. Körpələr üçün ayaqqabılarda təbii materiallardan astarlı yay və yaz-payız ayaqqabıları istisna olmaqla, üst material kimi süni və (və ya) sintetik materiallardan istifadə edilməsinə icazə verilmir.

7.5. Ayaqqabılarda aşağıdakılara icazə verilmir:

7.5.1. 3 yaşdan kiçik uşaqlar üçün açıq daban hissəsi;

7.5.2. 3 yaşdan 7 yaşa qədər uşaqlar üçün sabit olmayan daban hissəsi, qısamüddətli istifadə üçün nəzərdə tutulmuş ayaqqabılar istisna olmaqla.

7.6. Ayaqqabı dərisi aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

7.6.1. sərbəst formaldehid tərkibi - 20 mg/q-dan çox olmamalıdır;

7.6.2. su ilə yuyula bilən xrom (VI) tərkibinə icazə verilmir;

7.6.3. quru sürtünmə üçün rəng davamlılığı - ən azı 4 bal;

7.6.4. yaş sürtünməyə rəng davamlılığı - ən azı 3 bal;

7.6.5. rəngin tərin təsirinə davamlılığı - ən azı 3 bal.

7.7. Ayaqqabılar Texniki rəqlamentin 13 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş bioloji və mexaniki təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir.

7.8. Ayaqqabı səthində elektrostatik sahənin gücü 15 kV/m-dən çox olmamalıdır.

7.9. Dəri malları Texniki rəqlamentin 14 nömrəli Əlavəsinin 1 və 2 sayılı Cədvəllərində müəyyən edilmiş bioloji və mexaniki təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir .

7.10. Tələbə portfellerinin və bel çantalarının ön tərəfində, yan səthlərində və üst qapağında işıq əksətdirici elementləri olan hissəciklər olmalı və kontrast rəngli materiallardan hazırlanmalıdır. Kiçik məktəb yaşlı uşaqlar üçün şagird bel çantaları formaya uyğunlaşa bilən arxalıq ilə təchiz olunmalıdır.

7.11. Bel çantaları, çantalar, tələbə bel çantaları, portfeller üçün materiallarda zərərli maddələrin miqdarı Texniki rəqlamentin 14 nömrəli Əlavəsinin 3 sayılı Cədvəlində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik göstəricilərdən çox olmamalıdır.

7.12. Bel çantaları, çantalar, tələbə bel çantaları, portfeller istisna olmaqla, ayaqqabı və dəri mallarının materiallarında zərərli maddələrin miqdarı aşağıdakı göstərici artıq olmamalıdır:

7.12.1. xəz üçün - Texniki rəqlamentin 12 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun göstəricilər;

7.12.2. dəri üçün - ayaqqabı, geyim, papaq və dəri malları üçün nəzərdə tutulmuş göstəricilər;

7.12.3. tekstil materialları üçün - Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun göstəricilər;

7.12.4. kimyəvi və polimer materiallar üçün - Texniki rəqlamentin 15 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun göstəricilər;

7.13. 1 yaşa qədər uşaqlar üçün ayaqqabıların, habelə ev, yay və çimərlik ayaqqabılarının, əlcəklərin, kiçik dəri mallarının materiallarında olan zərərli maddələrin təyini su mühitində, digər növ ayaqqabı və dəri malları üçün isə hava mühitində aparılır.

7.14. Su mühitində sınaqdan keçirildikdə toksiklik indeksi 70 faizdən 120 faizə qədər, havada 80 faizdən 120 faizə qədər olmalı və dəri mallarının dəri ilə təmasda olan struktur elementləri dəriyə yerli qıcıqlandırıcı təsir göstərməməlidir.

8. Uşaq arabaları və velosipedlər üzrə təhlükəsizlik tələbləri

8.1. Uşaq arabaları üfüqi və maili (10° bucaq altında) müstəvilərdə dayanıqlı olmalı, əyləc və kilidləmə sistemində malik olmalıdır.

8.2. Uşaq arabalarının iti kənarları, komponentləri və ya uşaqla təmasda olan hissələri olmamalıdır. Diametri 5 mm-dən çox və 12 mm-dən az olan açıq deşiklər və çatlar olmamalıdır. Açıq uşaq arabalarında uşağın uşaq arabasından düşməsinin qarşısını alan qurğular olmalı (təhlükəsizlik kəmərləri, qoruyucular və digər analoji vasitələr) və uşaq arabasının arxa hissəsi

formaya uyğunlaşa bilən olmalıdır.

8.3. Uşaq arabalarının əyləc və kilidləmə sistemləri uşaq arabasındakı uşaq üçün əlçatmaz olmalıdır və ya onlar iki əllə və ya xüsusi alətlərlə eyni vaxtda bağlanıb açılmalıdır.

8.4. Hərəkətli (qatlanan tutacaqlar) və çıxarıla bilən hissələrin (gövdə) işlək vəziyyətdən kortəbii şəkildə çıxarılmasına icazə verilmir.

8.5. Uşaq arabalarının tekstil materialları möhkəm olmalı və göstəricilərin boz şkalası üzrə ən azı 3 bal miqyasında sürtünməyə qarşı rəng davamlılığına malik olmalıdır.

8.6. Uşaq arabalarının qapalı gövdəsinin xarici üzlükləri suya davamlı olmalı və ya suya davamlı örtüyə malik olmalıdır.

8.7. Uşaq arabalarının daşınması üçün nəzərdə tutulan tutacaqlar, kəmərlər və digər qurğular 30 kq yükə tab gətirməlidir. Tənzimləyicilər və kilidlər də daxil olmaqla təhlükəsizlik kəmərlərinin gücü ən azı 150 N olmalıdır.

8.8. Uşaq arabalarının istehsalında istifadə olunan tekstil materialları Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsinə uyğun olaraq kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə, kimyəvi və polimer materiallar isə Texniki rəqlamentin 15 nömrəli Əlavəsinə uyğun olaraq kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir. Su mühitində sınaqdan keçirildikdə toksiklik indeksi 70 faizdən 120 faizədək, havada mühitində isə 80 faizdən 120 faizə qədər olmalı və ya dəridə yerli qıcıqlanma effekti yaratmamalıdır.

8.9. Dəri ilə təmasda olan materialların tərkibində olan zərərli maddələrin sərbəst ifrazı su mühitində, qalanlarında isə havada müəyyən edilir.

8.10. Uşaq arabalarının konstruksiyası işıq əksətdirici və siqnal elementlərinin quraşdırılması imkanını təmin etməlidir.

8.11. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün velosipedlər (oturacağıının yerdən hündürlüyü 435 mm-dən 635 mm-ə qədər olan velosipedlər), aşağı sinif şagirdləri və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün yol (nəqliyyat) velosipedləri (oturacağıının yerdən hündürlüyü 635 mm və daha çox tənzimləne bilən velosipedlər) təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməlidir. Eyni zamanda, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün təchiz olunmuş velosipedçinin çəkisi 50 kq-dan, aşağı sinif şagirdləri üçün isə 40 kq-dan çox olmamalıdır.

8.12. Zəncir ötürücülü velosipedlər əyləc sistemi(ləri) ilə təchiz olunmalıdır. Zəncirin zəncir çarxının dişlərinin yuxarı hissəsindən keçməsinə və zənciri aşağı salmasına icazə verilmir. Velosipedlər zəncirin aparıcı zəncir çarxi ilə xarici təmas səthini örtən qoruyucu qurğu ilə təchiz edilməlidir.

8.13. Sürmə zamanı istifadəçinin bədəni ilə təmasda ola biləcək velosiped hissələrinin çıxan kənarları sərt olmamalıdır. 8 mm-dən uzun çıxıntılar yuvarlaqlaşdırılmalıdır. Çərçivənin yuxarı borusunda heç bir çıxıntı olmamalıdır.

8.14. Əyləc sistemi tıxanmadan işləməlidir.

8.15. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün əl əyləci olan velosipedlərdə əyləc tutacağına 90 N qüvvə tətbiq edildikdə əyləc qüvvəsi ən azı 50 N olmalıdır.

8.16. Koster əyləcləri olan velosipedlərdə pedallara tətbiq olunan qüvvənin əyləc qüvvəsinə nisbəti 2:1 nisbətindən çox olmamalıdır.

8.17. Yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün 70 kq, kiçik məktəblilər üçün 60 kq yükə olan velosipedlərin əyləc sistemi sınaqdan keçirilərkən əyləc sistemi işləməlidir. Təkərlərin tam kilidlənməsinə icazə verilmir. Əyləcə tətbiq olunan qüvvə aradan qaldırıldıqdan sonra əyləc sisteminin bütün elementləri orijinal vəziyyətinə qayıtmalıdır.

8.18. Sükan velosipedin sabit və etibarlı idarə edilməsini təmin etməlidir. Sükanların ucları ən azı 70 N sıxma qüvvəsinə tab gətirə bilən tutacaqlar və ya tıxaclarla təchiz edilməlidir. Velosipedlərin komponentləri, hissələri və birləşmələri möhkəm olmalıdır. Velosipedlərin "sükan çubuğu - ön çəngəl" montajını sınaqdan keçirərkən, sükan çubuğunun görünən çatları və ya dağılması müşahidə olunmamalıdır.

8.19. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün velosipedlərdə sükan qurğusunu sınaqdan keçirərkən, 30 Nm fırlanma anı və 500 N statik yük tətbiq edərkən qalıq deformasiya 100 mm uzunluğa 20 mm-dən çox olmamalıdır və sükanın hər iki tərəfinə 130 N yük tətbiq edildikdə sükan

çubuğa nəzərən hərəkətdə olmamalıdır.

8.20. Kiçik məktəblilər üçün velosiplərdə “çərçivə-ön çəngəl” birləşməsinin təsirini yoxlayarkən, velosiplərdə montaja 130 N qüvvə və ən azı 13,5 kq düşən kütlə tətbiq edildikdə qalıq deformasiya 40 mm-dən çox olmamalı, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosiplərdə isə montaja 200 N qüvvə və ən azı 22,5 kq düşən kütlə tətbiq edildikdə 40 mm çox olmamalıdır.

8.21. Aşağı sinif şagirdləri üçün velosiplərdə sükan qurğusunu möhkəmlik üçün sınaqdan keçirərkən, ən azı 50 Nm fırlanma anı tətbiq edildikdə, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosipləri sınaqdan keçirərkən isə ən azı 108 Nm fırlanma anı tətbiq edildikdə sükan çubuğu dağılmamalıdır. Kiçik məktəblilər üçün velosipləri sınaqdan keçirərkən, "sükan çubuğu-ön çəngəl" montajına 15 Nm, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosiplərə ən azı 25 Nm fırlanma anı tətbiq edildikdə, 4 mm-dən çox çatlara, qırılmalara və sınaq şaftının yerdəyişməsinə icazə verilmir.

8.22. Məktəbəqədər uşaqlar, aşağı sinif şagirdləri və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosipləri sınaqdan keçirərkən, yəhərə ən azı 300 N, 600 N və 700 N şaquli qüvvə və müvafiq olaraq 100 N, 150 N və 200 N üfüqi qüvvə tətbiq edildikdə, yəhərin yəhər tutacağına və yəhər tutacağıının yəhərə nisbətən yerdəyişməsinə icazə verilmir.

8.23. Məktəbəqədər uşaqlar üçün velosipləri sınaqdan keçirərkən 50 mm hündürlükdən 22,5 kq olan yük düşən zaman və 30 kq ağırlığında yüklə “çərçivə-çəngəl” qurğusunun sərbəst düşməsi zamanı görünən çatlar olmamalı, çəngəlin ucu ilə çərçivə arasında montajın qalıq deformasiyası 20 mm-dən çox olmamalıdır.

8.24. “Pedal-krank” qurğusu dinamik yüklərə davamlı olmalıdır. Dinamik sınaqlar zamanı pedalın və ya krankın yivlərində həddindən artıq istiləşmə və ya görünən çatlar olmamalıdır. Aşağı sinif şagirdləri üçün velosipləri sınaqdan keçirərkən pedala ən azı 600 N şaquli qüvvə tətbiq edildikdən, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosiplərə isə ən azı 1500 N şaquli qüvvə tətbiq edildikdən sonra velosipedin qurğuları işlək vəziyyətdə qalmalıdır.

8.25. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün yüklənməmiş velosiped şaquli vəziyyətdən 20°, kiçik yaşlı məktəblilər və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosiplər isə 25° əyildikdə pedallar yerə toxunmamalıdır.

8.26. Aşağı sinif şagirdləri və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün velosiplərdə reflektorlar olmalıdır.

8.27. Velosipedin konstruksiyayı işıqlandırma sisteminin və siqnal cihazlarının əks etdirici elementlərinin quraşdırılması imkanını təmin etməlidir.

8.28. Məktəbəqədər uşaqlar üçün velosiplərdə quraşdırılmış dayaq təkərləri 30 kq şaquli yük tətbiq edildikdə 25 mm-dən çox əyilmə və 15 mm-dən çox qalıq deformasiyaya malik olmamalıdır.

8.29. Velosipedin simmetriya müstəvisi ilə hər bir dayaq təkərin daxili iç səthi arasındakı üfüqi məsafə ən azı 175 mm olmalıdır.

8.30. Velosiplərin istehsalında istifadə olunan tekstil materialları Texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə, polimer materiallar isə 15 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olmalıdır. Dəri ilə təmasda olan materialların tərkibində olan zərərli maddələrin sərbəst ifrazı su mühitində, qalanlarında isə havada mühitində müəyyən edilir.

9. Çap (kitab və jurnallar) malları, məktəb ləvazimatları üzrə təhlükəsizlik tələbləri

9.1. Çap mallarının bioloji təhlükəsizliyi nəşrin növündən, birdəfəlik oxumaq üçün mətnin həcmindən, istifadəçinin yaşından və uşaq və yetkinlik yaşına çatmayanların görmə orqanlarının fizioloji xüsusiyyətlərindən asılı olaraq şriftin forması və mətn tərtibat texnikasının parametrləri ilə müəyyən edilir.

9.2. Çap malları 2 və ya 3 yaş qrupu üçün nəzərdə tutulubsa, bu cür mallar oxucu ünvanında göstərilən ən kiçik yaş qrupu üçün müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməlidir.

9.3. Çap malları istifadəçinin növündən və yaşından asılı olmayaraq aşağıdakı tələblərə

cavab verməlidir:

9.3.1. rəngli və boz fonlarda və (və ya) çoxrəngli illüstrasiyalarda mətn çap edilərkən fonun optik sıxlığı 0,3-dən çox, əks şriftlə çap edildikdə - 0,4-dən az olmamalıdır;

9.3.2. çap mallarının istehsalı məqsədilə təkrar istifadə üçün nəzərdə tutulmayan çap malları (imtahan biletləri, tapşırıq kartları, test tapşırıqları, krossvordlar və s.) istisna olmaqla, qəzet kağızından istifadəyə icazə verilmir;

9.3.3. çap mallarında dar şrift üslubunun istifadəsinə icazə verilmir;

9.3.4. əlifba, rəqəm və kimyəvi düsturlar hazırlanarkən düsturların əsas elementlərinin şrift ölçüsü əsas mətnin şrift ölçüsündən 2 bal kiçik ola bilər, düsturların köməkçi elementlərinin şrift ölçüsü ən azı 6 bal olmalıdır;

9.3.5. çap mallarının üzbəüz mətn səhifələrinin kənarlarındakı boşluqlar ən azı 26 mm olmalıdır;

9.3.6. üzbəüz mətn səhifələrinin kənarlarındakı boşluqlardan başqa, səhifənin kənarlarında 50 simvoldan çox olmayan şərti işarələrin, vizual təsvirlərin və mətnin zolaqdan ən azı 5 mm məsafədə yerləşdirilməsinə icazə verilir;

9.3.7. mətnin aydın olmayan simvollarla çapına icazə verilmir;

9.3.8. məktəbəqədər və aşağı sinif şagirdləri üçün nəzərdə tutulmuş çap mallarında sözlər arasındakı boşluq şrift ölçüsünə bərabər olmalıdır.

9.4. Məktəbəqədər uşaqlar üçün rəngləmə kitablarında rəsm elementlərinin minimum xətti ölçüsü ən azı 5 mm olmalıdır.

9.5. Boyama kitablarının istehsalı üçün sahəsi 1 m², kütləsi 100+5 q-dan 160+7-yə qədər olan ofset yazı kağızı və digər növ kağızlardan istifadə edilməlidir.

9.6. Qrafit karandaşla çəkmək üçün ən azı 60+3 q ağırlığında, sahəsi 1 m² olan kağızdan istifadə etməyə icazə verilir. Bu kağızdan istifadə edərkən rəngləmə üçün nəzərdə tutulmuş rəsm vərəqin bir tərəfində olmalıdır.

9.7. Ədəbi-bədii nəşrlərdə, inkişaf etdirici materiallarda, əlavə təhsil ilə bağlı və elmi-kütləvi mətnlərdə rəngli boyalardan və çevrilmiş şriftdən istifadə edilə bilməz.

9.8. Sorğu xarakterli və asudə vaxt zamanı oxumaq üçün nəzərdə tutulmuş çap malları rəngli fonda rəngli mürəkkəblərlə çap edildikdə şriftin ölçüsü ən azı 20 punkt, mətnin həcmi 200 simvoldan çox olmamalıdır.

9.9. Məktəbəqədər (3-6 yaş), aşağı sinif şagirdləri (7-10 yaş), orta məktəb şagirdləri (11-14 yaş) və yuxarı sinif şagirdləri (15-18 yaş) üçün kitab və jurnallarda mətnin şrift konstruksiyası müvafiq olaraq 16-19-cu əlavələrə uyğun tələblərə cavab verməlidir.

9.10. Kitab və jurnallarda 2 və 3 sütunlu çap üçün mətnin şrift konstruksiyası Texniki rəqlamentin 20 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmalıdır.

9.11. Rəngli, boz fonda və çoxrəngli illüstrasiyalarda çap zamanı kitab və jurnallarda mətnin şrift konstruksiyası Texniki rəqlamentin 21 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmalıdır.

9.12. Birləşmiş kitab və jurnal nəşrlərində mətnin şrift konstruksiyası, o cümlədən mətnlə yanaşı oyuncaqlar, dəftərxana ləvazimatları, CD-lər və digər mallar Texniki rəqlamentin 16-21 nömrəli Əlavələrində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmalıdır.

9.13. Çap malları üçün şrift konstruksiyası parametrləri Dido tipometrik sistemində verilmişdir (1 punkt 0,376 mm-ə bərabərdir).

9.14. Çap malları kimyəvi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməli və zərərli maddələr ifraz etməməlidir.

9.15. Üç yaşınadək uşaqlar üçün, o cümlədən nümunə mühitdə (distillə edilmiş suda) aşağıda göstərilmiş miqdardan çox olmamalıdır:

9.15.1. fenol - 0,05 mq/dm³ və ya ümumi fenolların cəmi - 0,1 mq/dm³;

9.15.2. formaldehid - 0,1 mq/dm³;

9.15.3. qurğuşun – 90 mq/kq;

9.15.4. sink - 1,0 mq/dm³;

9.15.5. arsen - 25 mq/kq;

9.15.6. xrom (III) və (VI) - 60 mq/kq;

9.16. Üç yaşdan yuxarı uşaqlar üçün aşağıda göstərilənlərdən artıq miqdarda hava mühitində:

9.16.1. fenol - 0,003 mq/m³;

9.16.2. formaldehid - 0,003 mq/m³.

9.17. Kimyəvi təhlükəsizlik baxımından məktəb ləvazimatları Texniki rəqlamentin 22 nömrəli Əlavəsində müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməlidir.

9.18. Məktəb və ümumi dəftərlərin hazırlanması, sözlərin yazılması, məktəbəqədər uşaqların yazıya hazırlanması, qeydlərin aparılması və məktəb gündəlikləri üçün yazı kağızı, habelə ən azı 60,0±3,0 q kağız kütləsi və 1 m² sahəsi olan digər poliqrafiya kağızı növləri istifadə olunur. Parlaq kağıza icazə verilmir. Sətirləri və hücrələri təşkil edən xətlərin qalınlığı xətlənmənin növündən asılı olaraq 0,1-0,4 mm olmalıdır.

9.19. Albomların, qovluqların və rəsm dəftərlərinin istehsalı üçün 100,0±5,0 q-dan 160,0±7,0 q-a qədər kağız kütləsi və 1 m² sahəsi olan rəsm kağızı, eləcə də digər poliqrafiya kağızı növlərindən istifadə olunur. Rəsmxət üçün albomlar və qovluqların istehsalı üçün isə kağız kütləsi 160,0±7,0 q-dan 200,0±8,0 q-a qədər, sahəsi isə 1 m² olan rəsmxət kağızı, habelə digər poliqrafiya kağızı növlərindən istifadə olunur.

10. Malın etikətlənməsinə dair tələblər

10.1. Malın etikətlənməsi etibarlı, yoxlanıla bilən, oxuna bilən və yoxlama və eyniləşdirilmə üçün əlçatan olmalıdır. Malın etikətlənməsi mala və ya malın etikətinə və malın qablaşdırılmasına, bir qrup malın qablaşdırılmasına və ya mal əlavəsinə əlavə edilmiş etikətə tətbiq olunur.

10.2. Malın etikətlənməsi aşağıdakı məlumatları ehtiva etməlidir:

10.2.1. malın istehsal olunduğu ölkənin adı;

10.2.2. istehsalçının, istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsinin, idxalçının, distribüterin adı və ünvanı;

10.2.3. malın adı, növü (təyinatı) və tərkibi;

10.2.4. istehsal tarixi;

10.2.5. uyğunluq nişanı;

10.2.6. yararlılıq müddəti (lazım olduqda);

10.2.7. zəmanət müddəti (lazım olduqda);

10.2.8. əmtəə nişanı (əgər varsa);

10.3. Texniki rəqlamentin 10.2-ci bəndində müəyyən edilmiş məlumatlar Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində təqdim edilməlidir.

10.4. İdxal olunan mallar üçün latın əlifbası ilə malın istehsal edildiyi ölkənin adı, istehsalçının adı və hüquqi ünvanı göstərilir.

10.5. Müvafiq təsdiqi olmadan "ekoloji təmiz", "ortopedik" və digər oxşar göstəricilərdən istifadə edilməsinə yol verilmir.

10.6. Süd şüşələri üçün əmzidlərin və əmzidlərin etikətlənməsi qapalı qablaşdırmaya tətbiq edilməli və malın zəmanət müddəti, istifadəsi, saxlanması və gigiyenik qulluğuna dair təlimatları ehtiva etməlidir.

10.7. Uşaqlara qulluq üçün birdəfəlik istifadəyə yararlı sanitariya-gigiyena mallarının təyinatı və ölçüsünün qeyd olunduğu, növü və ölçüsünün düzgün seçilməsi üzrə tövsiyələrin, habelə qulluq və utilizasiya (lazım olduqda) üsulları haqqında məlumatların yer aldığı təlimat kitabçası olmalıdır.

10.8. Qab-qacağa və sanitariya-gigiyena və qalantereya mallarına vurulan etikətlərdə malın hazırlanmış olduğu material və onun istismar və baxımı üzrə təlimatlar əks olunmalıdır.

10.9. Forma və görünüş baxımından qida malları üçün istifadə olunan mallara bənzəyən, lakin qida malları ilə təmas üçün nəzərdə tutulmayan malların üzərində "Qida malları üçün deyil" etiketi və ya onların konkret təyinatını göstərən işarə olmalıdır.

10.10. Tekstil materialları, dəri və xəzdən hazırlanan geyimlər, mallar, trikotaj və hazır ədədi

tekstil mallarının üzərindəki etikətlərdə zəruri tələblərlə yanaşı, aşağıdakı məlumatlar da yer almalıdır:

10.10.1. malın üst və astar materialındakı təbii və kimyəvi xammalın növü və kütlə payı (faiz nisbəti) (xammalın tərkibi barədə faktiki faiz dəyərləri üzrə sapma 5 faizdən çox olmamalıdır), həmçinin xəz materialın növü və onun emal şəkli (boyanmış və ya boyanmamış);

10.10.2. malın standart ölçü cədvəlinə və ya müəyyən mal növünə aid normativ sənədin tələblərinə uyğun ölçüsü;

10.10.3. mala qulluq üsulları ilə bağlı simvollar və (və ya) istismar prosesində mala necə qulluq göstərilməsi üzrə təlimatlar (lazım olduqda).

10.11. Yenidöğümüşlər üçün mallar və 1 yaşa qədər uşaqlar üçün iç paltarları "Əvvəlcədən yuma tələb olunur" məlumatı ilə müşayiət olunmalıdır.

10.12. Ayaqqabı etikətlərində malın ölçüsü, modeli və (və ya) artikulu, üst materialı, astar və altlıq materialı, istismarı və ayaqqabıya qulluq qaydaları haqqında məlumatlar əks olunmalıdır.

10.13. Dəri-qalantereya mallarının etikətləri malın hazırlandığı materialın adı, istifadəsi və qulluğuna dair təlimatları ehtiva etməlidir. Məktəbli çantaları, çantalar, portfellər və arxa çantalarındakı etikətlərdə istifadəçinin yaşı haqqında məlumatlar əks olunmalıdır.

10.14. Uşaq arabaları üçün təlimat kitabçalarında malın nəzərdə tutulduğu istifadəçinin yaşı, quraşdırılması, mexanizmi, tənzimlənməsi, təhlükəsiz istifadə və saxlama qaydaları haqqında məlumatlar qeyd olunmalıdır. Uşaq arabaları etikətləri arabanın istismarı və saxlanmasına dair zəmanət müddəti haqqında məlumatları ehtiva etməlidir.

10.15. Velosipedlər üçün təlimat kitabçasında malın nəzərdə tutulduğu istifadəçinin yaşı və çəkisi, quraşdırılması, istifadəyə hazırlıq və tənzimləmə, istismarı, velosiped seçimi, Texniki xidmət qaydaları barədə tövsiyələr əks olunmalıdır. Velosiped etikətlərində istismar müddəti haqqında məlumatlar qeyd olunmalıdır.

11. Təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğun təmin edilməsi

11.1. Məhsulun bu texniki rəqlamentə uyğunluğu onun təhlükəsizlik tələblərinin birbaşa icrası, yaxud könüllü şəkildə tətbiqi bu texniki rəqlamentin tələblərinə riayətlə nəticələnən standartlar siyahısına daxil olan istinad standartlarının tələblərinin icrası ilə təmin olunur.

11.2. Standartlaşdırma sahəsində normativ sənədlərin tələblərinin könüllülük əsasında yerinə yetirilməsi Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinin yerinə yetirilməsinə dair uyğunluq prezumpsiyasını təsdiq edir.

11.3. Texniki rəqlamentin tələblərinə əməl olunmasına nəzarəti Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi həyata keçirilir.

12. Malın eyniləşdirilməsi

12.1. Malın eyniləşdirilməsini malın adı (lazım olduqda istifadəçinin yaşı və cinsini qeyd edərək), növü (təyinatını), Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğu və malın aid olduğu Texniki sənədlərə uyğunluğuna əsasən aşağıdakı şəxslər və ya orqanlar həyata keçirir:

12.1.1. istehsalçı, istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsi, idxalçı və ya malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğun olduğunu bəyan edən və onu Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında dövriyyəyə buraxan distribüter;

12.1.2. sertifikatlaşdırılmalı olan malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunu qiymətləndirən qurum.

12.2. Malın eyniləşdirilməsi üçün orqanoleptik və instrumental üsullardan istifadə olunur:

12.2.1. orqanoleptik eyniləşdirilmə zamanı malın adına və növünə (təyinatına), həmçinin eyniliyinə və müəyyən edilən mal növünə xas olan xarakterik əlamətlərinin müvafiq standartlar və texniki sənədlərə uyğunluğuna görə eyniləşdirilmə edilir;

12.2.2. instrumental eyniləşdirilmə üsulu zamanı mal üzərində sınaqlar Texniki rəqlamentin

tələblərinin tətbiq olunması, malın uyğunluğunun qiymətləndirilməsi üçün zəruri olan tədqiqat və ölçmə qaydaları və üsullarını (sınaqları), Azərbaycan Respublikasının standartlaşdırma üzrə dövlət fonduna daxil edilmiş istinad edilmiş standartlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

13. Uyğunluğun qiymətləndirilməsi

13.1. Mal istehlak bazarında dövriyyəyə buraxılmazdan əvvəl Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğu qiymətləndirilməlidir. Bu qiymətləndirmə uyğunluq bəyannaməsi və ya uyğunluq sertifikatının təqdim olunmasını nəzərdə tutur.

13.2. Uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı ərizəçi Azərbaycan Respublikası ərazisində qeydiyyatdan keçmiş istehsalçı və ya satıcı, habelə xarici istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun adından çıxış edən və tədarük edilən malların texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək öhdəliyini daşıyan və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fiziki şəxs ola bilər. Malın mövcud Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi üçün uyğunluq bəyannaməsi və ya sertifikatının təqdim olunması proseduru aşağıdakı mallara şamil olunur:

13.2.1. Süd əmzidləri, lateksdən, rezindən və ya silikon içiboş cisimcik olan əmzidlər;

13.2.2. Tərkibində nəmuducu gəlləşən materiallar olan çoxqatlı mallar (uşaq bezləri, tumanlar və bələklər (uşaq əskiləri), həmçinin gigiyenik pambıq çubuqları (burun və qulaq üçün) və istehsalçı tərəfindən uşaqlar üçün nəzərdə tutulduğu bildirilmiş digər analoji mallar;

13.2.3. 3 yaşa qədər uşaqlar plastik kütlədən, şüşədən, metaldan, keramikadan qab-qacaq və süfrə dəstləri (fincanlar, nəlbəkilər, su qabları, boşqablar, kasalar, qaşıqlar, çəngəllər, butulkalar və yeyinti məhsulları üçün digər analoji uşaq malları), keramik qab-qacaqları (saxsı, şüşə-keramika, dulusçuluq və mayolika), birdəfəli qab- qacaq (kağızdan, kartondan, plastik kütlədən);

13.2.4. 3 yaşa qədər uşaqlar üçün diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətləri üçün masajorlar və analoji mallar;

13.2.5. 3 yaşa qədər uşaqlar üçün trikotaj və tekstil materiallardan hazırlanan 1-ci qat alt paltarları;

13.2.6. 3 yaşa qədər uşaqlar üçün 1-ci qat trikotaj corab malları;

13.2.7. 3 yaşa qədər uşaqlar üçün trikotaj və tekstil materiallarından hazırlanan (birinci qat) yay baş geyimləri.

13.3. Seriyalı istehsal olunan mallar üçün 3b sxemi ilə nümunələr üzərində sınaqlar akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında aparılır, istehsala nəzarəti istehsalçı həyata keçirir. 3b sxemi üzrə uyğunluq bəyannaməsində ərizəçi qismində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq qeydiyyatdan keçmiş istehsalçı və ya xarici istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun funksiyalarını yerinə yetirən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fiziki şəxs ola bilər. Uyğunluq bəyannaməsinin etibarlılıq müddəti 5 ildir.

13.4. Mal partiyası üçün (fərdi mal) 4b sxemi ilə nümunələr üzərində sınaqlar akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında aparılır. 4b sxemi üzrə uyğunluq bəyannaməsində ərizəçi qismində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq qeydiyyatdan keçmiş istehsalçı, satıcı və ya xarici istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun funksiyalarını yerinə yetirən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fiziki şəxs ola bilər. Seriyalı istehsal olunan mallar üçün uyğunluq bəyannaməsinin müddəti ərizəçi tərəfindən müəyyən edilməklə malın planlaşdırılan istehsal müddətinə əsasən maksimum 3 ildir. Mal partiyası üçün uyğunluq bəyannaməsinin müddəti ərizəçi tərəfindən müəyyən edilməklə və malın saxlanma müddəti nəzərə alınmaqla maksimum 1 ildir.

13.5. Malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi aşağıdakı sxemlərdən istifadə etməklə uyğunluq bəyannaməsi formasında həyata keçirilir:

13.5.1. 1b və ya 2b sxemi - malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğu haqqında bəyannamənin öz sübutları əsasında qəbul edilməsi ilə və bəyannamənin etibarlılıq müddəti maksimum 3 il olmaqla aşağıdakı mallar üçün həyata keçirilir:

1. dəri malları;
2. məktəb-yazı ləvazimatları.

13.6. 3b, 4b və ya 6b sxemləri - akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasının iştirakı ilə malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğu haqqında bəyannamənin qəbul edilməsi. Uyğunluq bəyannaməsinin müddəti maksimum 5 il ola bilər. Müvafiq sxemlər aşağıdakı mal qruplarına şamil edilir:

13.6.1. 1 yaşdan böyük uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün 3-cü qat trikotaj, tekstil materiallarından və dəridən hazırlanan geyimlər və mallar;

13.6.2. 1 yaşdan böyük uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün xəz materialdan hazırlanan geyimlər, mallar və baş geyimləri;

13.6.3. 1 yaşdan böyük uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün 2-ci qat trikotaj, tekstil materiallarından və dəridən hazırlanan baş geyimləri;

13.6.4. hazırlanmış ədədi toxuculuq malları;

13.6.5. keçədən hazırlanan ayaqqabılar;

13.6.6. nəşriyyat kitab, jurnal malları.

13.7. Malların Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun bəyan edilməsi zamanı sübut kimi aşağıdakı sənədlərdən istifadə olunur:

13.7.1. ərizəçinin müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasında sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar kimi qeydiyyatı alındığını təsdiq edən sənədlərin surətləri;

13.7.2. malların təhlükəsizlik göstəricilərinə görə Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən standart mal nümunələrinin sınaq protokolları.

13.8. Sınaq protokollarında yer alan məlumatların malların eyniləşdirilməsi üçün kifayət etməməsi halında, sübutedici materiallara istismar sənədləri, texniki və konstruktiv sənədlər, xammal, materiallar və komponentlər haqqında məlumatlar əlavə edilir.

13.9. Əgər ərizəçi eyni zamanda satıcıdırsa, sübutedici materiallara malın mənşəyini təsdiq edən sənədlərin surətləri, müqavilənin surətləri və mal-nəqliyyat sənədlərinin surətləri əlavə edilməlidir.

13.10. Xüsusiyyətləri zamanla dəyişən və məhdud saxlama müddətinə malik mallar üçün standart nümunələrin sınaq protokolu bəyanatın qəbul edilmə tarixindən ən az 6 ay əvvəl tərtib edilməlidir.

13.11. Malın standart nümunələrinin sınaq protokolunda aşağıdakı məlumatlar qeyd olunmalıdır:

13.11.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və sınaq laboratoriyasında qəbul edilmiş sisteme uyğun nömrəsi;

13.11.2. sınaq laboratoriyasının adı və ya akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasının adı və qeydiyyat nömrəsi (uyğunluğun qiymətləndirilməsi sxemindən asılı olaraq);

13.11.3. malın adı;

13.11.4. malın yoxlanılan göstəricilərinin adları və faktiki dəyərləri;

13.11.5. aparılan sınaq metodlarına dair normativ sənədlərin nömrələri və adları.

13.12. Ərizəçinin seçiminə əsasən öz sübutları əsasında uyğunluq bəyannaməsinin qəbul edilmə sxemi əvəzinə üçüncü tərəfin iştirakı ilə əldə olunan sübutlar əsasında uyğunluq sertifikatının qəbul edilmə sxemindən istifadə edilə bilər və mala dair uyğunluq bəyannaməsi uyğunluq sertifikatı ilə əvəz edilə bilər.

13.13. 1b, 2b, 3b, 4b, 6b sxemləri üzrə uyğunluq bəyannaməsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq qeydiyyatdan keçmiş ərizəçi qismində istehsalçı və ya xarici istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun funksiyalarını yerinə yetirən hüquqi şəxs və ya fiziki şəxs ola bilər.

13.14. Malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun sertifikatlaşdırma yolu ilə qiymətləndirilməsi akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən qurum tərəfindən akkreditasiya edilmiş sınaq laboratoriyasının iştirakı ilə 1s, 2s, 3s və ya 4s sxemlərindən biri əsasında həyata keçirilir:

13.14.1. əgər ərizəçi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçmiş satıcıdırsa, uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti maksimum 3 ildir və sertifikatlaşdırılmış malın təftiş yoxlaması ildə 1 dəfə həyata keçirilir;

13.14.2. əgər ərizəçi istehsalçı və ya istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında xarici istehsalçının funksiyalarını yerinə yetirən şəxsdirsə, uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti maksimum 3 ildir və sertifikatlaşdırılmış malın təftiş yoxlaması ildə bir dəfə həyata keçirilir;

13.14.3. əgər ərizəçi sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət idarəetmə sistemində malik istehsalçı və ya xarici istehsalçı ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun funksiyalarını yerinə yetirən şəxsdirsə, uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti maksimum 5 ildir və sertifikatlaşdırılmış malın təftiş yoxlaması ildə bir dəfə həyata keçirilir.

13.15. Malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun sertifikatlaşdırma yolu ilə qiymətləndirilməsi Texniki rəqlamentin 13.2-ci bəndində göstərlən mallar istisna olmaqla, aşağıdakı mallara şamil edilir:

13.15.1. uşaq sanitariya-gigiyenik malları və qalantereyə malları;

13.15.2. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş plastik kütlədən, şüşədən, metaldan qab-qacaq və süfrə dəstləri (fincanlar, nəlbəkilər, su qabları, boşqablar, kasalar, qaşıqlar, çəngəllər, bıçaqlar, butulkalar və yeyinti məhsulları üçün digər analoji uşaq malları), keramik qab-qacaqları (saxsı, şüşə-keramika, dulusçuluq və mayolika), birdəfəli qab-qacaq (kağızdan, kartondan, plastik kütlədən);

13.15.3. istehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş astarlı və ya astarsız mallar (paltolar, yarımaltolar, plaşlar, gödəkçələr, kombinezonlar, yarımcombinezonlar), astarlı kostyumlar, çağalar üçün konvertlər və analoji mallar;

13.15.4. istehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş önlüklər, donlar, sarafanlar, bluzkalar, üst köynəklər, şortlar, astarsız mallar (kostyumlar, pencəklər, jaketlər, jiletlər, şalvarlar, yubkalar) və analoji mallar;

13.15.5. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş çimərlik malları, dəyişək malları (alt paltar, pijamalar və korset malları) və analoji mallar;

13.15.6. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay);

13.15.7. istehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri (yay);

13.15.8. istehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş yataq ağırları və analoji mallar;

13.15.9. istehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, yarımaltolar, gödəkçələr, pencəklər, jaketlər, jiletlər, yuxu tuluqları, çağalar üçün konvertlər, yaxalıqlar, manjetlər, işləmələr, əlcəklər, təkbarmaq əlcəklər, gödək corablar, uzunboğaz corablar, baş geyimləri və analoji mallar (təbii xəzdən mallar);

13.15.10. istehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, gödəkçələr və analoji mallar;

13.15.11. istehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş sviterlər, cemperlər, jaketlər, yubkalar, şalvarlar, kostyumlar, reyтуzlar, kombinezonlar, yarımcombinezonlar, şortlar, donlar, komplektlər, bluzkalar, üst köynəklər, jiletlər və analoji mallar;

13.15.12. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş pijamalar, kalsonlar, darbalaqlar, fufaykalar, kombinasiyalar, çimərlik malları, tumanlar, maykalar, döş önlükləri və analoji mallar;

13.15.13. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan koqotlar, gödək corablar, qolf corabları, uzunboğaz corablar və analoji mallar;

13.15.14. istehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan gödək corablar və qolf corabları və analoji mallar;

13.15.15. istehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş əlcəklər, təkbarmaqlar, yaylıqlar, şərflər və analoji mallar;

13.15.16. istehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay) və analoji mallar;

13.15.17. istehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri və analoji mallar;

13.15.18. idman, milli və ortopedik istisna olmaqla, uşaqlar və yeniyetmələr üçün ayaqqabılar;

13.15.19. uşaq arabaları;

13.15.20. velosipedlər.

13.16. Malın Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun sertifikatlaşdırma yolu ilə qiymətləndirilməsi üçün ərizəçi uyğunluğu qiymətləndirən quruma işin aparılması məqsədilə müraciət etməli və hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar kimi dövlət qeydiyyatını təsdiq edən sənədlərin surətlərini təqdim etməlidir.

13.17. Əgər ərizəçi satıcıdırsa, o, malın mənşəyini təsdiq edən sənədlərin surətlərini, müqavilənin surətlərini və mal-nəqliyyat sənədlərinin surətlərini də təqdim etməlidir.

13.18. Sertifikatlaşdırma sxeminə uyğun olaraq, ərizəçi istismar sənədlərinin, texniki və konstruktor sənədlərinin surətlərini, xammal, materiallar və komponentlər haqqında məlumatları təqdim etməlidir.

13.19. Uyğunluğu qiymətləndirən qurum müraciəti və ona əlavə olunmuş sənədləri nəzərdən keçirir, müraciət haqqında qərar qəbul edir, malın eyniləşdirilməsini və sınaq üçün nümunələrin seçilməsini həyata keçirir, Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluq üçün mal nümunələrinin sınağını təşkil edir, sınaq nəticələrinə dair protokolu təhlil edir, Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluq (uyğunsuzluq) haqqında qərar qəbul edir. Sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda istehsal vəziyyətinin təhlilini həyata keçirir, uyğunluq sertifikatının verilməsi və ya bundan imtina haqqında qərar qəbul edir. Sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda sertifikatlaşdırılmış malın təftiş yoxlamasını həyata keçirir, verdiyi uyğunluq sertifikatlarının qeydiyyata alır, uyğunluq sertifikatı verir, verdiyi uyğunluq sertifikatının qüvvəsinin dayandır, bərpa edir və ya ləğv edir, verilmiş uyğunluq sertifikatlarını barədə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyini məlumatlandırır.

13.20. Akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyası sınaqları həyata keçirir və standart mal nümunələrinin sınaq protokolunu tərtib edir. Standart mal nümunələrinin sınaq protokoluna aşağıdakılar aiddir:

13.20.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında qəbul edilmiş sistemə uyğun nömrəsi;

13.20.2. akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasının adı və qeydiyyat nömrəsi;

13.20.3. malın adı;

13.20.4. malın xüsusiyyətlərindən yoxlanılan göstəricilərin adları və faktiki və normativ dəyərləri;

13.20.5. aparılan sınaqların əsaslandığı texniki rəqlamentin adı;

13.20.6. tətbiq olunan sınaq metodlarına dair normativ sənədlərin nömrələri və adları;

13.20.7. sınaqlar zamanı istifadə olunan sınaq avadanlıqları və ölçmə vasitələrinin siyahısı.

14. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında dövriyyədə olan malların uyğunluq nişanı nişanlanması

14.1. Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olan və uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurundan keçmiş uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün mallar uyğunluq nişanı ilə nişanlanmalıdır.

14.2. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında dövriyyədə olan mallara uyğunluq nişanı onların bazara çıxarılmasından əvvəl vurulur.

14.3. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında dövriyyədə olan mallara tətbiq ediləcək uyğunluq nişanı uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün malların hər bir vahidinə tətbiq edilir.

14.4. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında dövriyyədə olan malın xüsusiyyətləri

ilə əlaqədar işarənin birbaşa mal vahidinə tətbiq etmək mümkün olmadığı halda, bu barədə istismar sənədlərində məlumat qeyd edilməklə uyğunluq nişanının yalnız qablaşdırma üzərinə vurulmasına icazə verilir.

15. Yekun müddəalar

15.1. Texniki reqlamentin qəbul edildiyi tarixdən 6 (altı) ay sonra hüquqi qüvvəyə minir.

15.2. Texniki reqlamentin və ona tətbiq olunan digər texniki reqlamentlərin tələblərinə uyğun olmayan və istehlak bazarlarına uyğunluğun qiymətləndirilməsi ilə əlaqədar təsdiqedic sənədlər olmadan buraxılan və (və ya) uyğunluq nişanı ilə nişanlanmayan uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş mallar səlahiyyətli orqanlar tərəfindən məhdudlaşdırılmalı, dövriyyəyə buraxılması qadağan olunmalı və ya dövriyyədən çıxarılmalıdır.

15.3. Texniki reqlamentin tələblərinin pozulması Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi, Cinayət Məcəlləsinə uyğun olaraq məsuliyyətə səbəb olur.

15.4. İstehlak bazarlarında bu Texniki reqlamentin tələblərinə uyğun olmayan mallara qarşı nəzarət tədbirləri İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən aparılır.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar
üçün nəzərdə tutulmuş malların
təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə
Əlavə № 1

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların
təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”də müəyyən olunan tələblərin şamil olduğu
uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların

Siyahısı

Mal qruplarının adı	Malların siyahısı
Əmzilər, içiboş cisimcik olan əmzilər	Süd əmzilər, lateksdən, rezindən və ya silikon içiboş cisimcik olan əmzilər
Uşaq sanitar-gigiyenik malları və qalantereya malları	Uşaqlara qulluq üçün qəlibləşdirilmiş və ya qəlibləşdirilməmiş rezin malları
	Uşaqlara qulluq üçün plastik kütlələrdən mallar (kiçik vanna, tualet güvəci və digər tualet malları)
	Uşaqlara qulluq üçün metal mallar (vanna, kiçik ləyənçə və digər tualet malları), plastik kütlələrdən uşaq qalantereya malları, metaldan uşaq qalantereya malları
Birdəfəlik istifadə sanitar-gigiyenik malları	Tərkibində nəmuducu gəlləşən materiallar olan çoxqatlı mallar (uşaq bezləri, tumanlar və bələklər (uşaq əskiləri), həmçinin gigiyenik pambıq çubuqları (burun və qulaq üçün) və istehsalçı tərəfindən uşaqlar üçün nəzərdə tutulduğu bildirilmiş digər analoji mallar
Qab-qacaq, süfrə dəstləri	<p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş plastik kütlədən, şüşədən, metaldan, keramikadan qab-qacaq və süfrə dəstləri (fincanlar, nəlbəkilər, su qabları, boşqablar, kasalar, qaşıqlar, çəngəllər, butulkalar və yeyinti malları üçün digər analoji uşaq malları), keramik qab-qacaqları (saxsı, şüşə-keramika, dulusçuluq və mayolika), birdəfəli qab-qacaq (kağızdan, kartondan, plastik kütlədən)</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş plastik kütlədən, şüşədən, metaldan qab-qacaq və süfrə dəstləri (fincanlar, nəlbəkilər, su qabları, boşqablar, kasalar, qaşıqlar, çəngəllər, bıçaqlar, butulkalar və yeyinti malları üçün digər analoji uşaq malları), keramik qab-qacaqları (saxsı, şüşə-keramika, dulusçuluq və mayolika), birdəfəli qab-qacaq (kağızdan, kartondan, plastik kütlədən)</p>

<p>Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətləri üçün masajorlar və analoji mallar</p>	<p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətləri üçün masajorlar və analoji mallar</p>
<p>Toxuculuq materiallarından və dəridən geyim və mallar</p>	<p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş astarlı və ya astarsız mallar (paltolar, yarımaltolar, pləşlər, gödəkçələr, kombinezonlar, yarımcombinezonlar), astarlı kostyumlar, çağalar üçün konvertlər və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş astarlı və ya astarsız mallar (paltolar, yarımaltolar, pləşlər, gödəkçələr, kombinezonlar, yarımcombinezonlar), astarlı mallar (kostyumlar, pencəklər, jaketlər, jiletlər, şalvarlar, yubkalar) və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş önlüklər, donlar, sarafanlar, bluzkalar, üst köynəklər, şortlar, astarsız mallar (kostyumlar, pencəklər, jaketlər, jiletlər, şalvarlar, yubkalar) və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş çimərlik malları, dəyişək malları (alt paltarı, pijamalar), sürüngəclər, qundaqlar, düyməsiz uşaq köynəkləri, kiçik koftalar, körpə uşaq papaqları və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş çimərlik malları, dəyişək malları (alt paltarı, pijamalar və korset malları) və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay)</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay)</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri (yay)</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş yataq aqları və analoji</p>

	<p>mallar İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş yorğanlar, yastıqlar, yataq ləvazimatları və digər analoji mallar (<i>toxuculuqdan başqa sırıqlı yorğanlar</i>)</p>
<p>Paltar və xəz malları</p>	<p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, yarım paltolar, gödəkçələr, pencəklər, jaketlər, jiletlər, yuxu tuluqları, çağalar üçün konvertlər, yaxalıqlar, manjetlər, işləmələr, əlcəklər, təkbarmaq əlcəklər, gödək corablar, uzunboğaz corablar, baş geyimləri və analoji mallar (<i>təbii xəzdən mallar</i>)</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, yarım paltolar, gödəkçələr, pencəklər, jaketlər, jiletlər, yuxu tuluqları, yaxalıqlar, manjetlər, işləmələr, əlcəklər, təkbarmaq əlcəklər, gödək corablar, uzunboğaz corablar, baş geyimləri və analoji mallar (<i>təbii xəzdən mallar</i>)</p>
<p>Trikotaj malları</p>	<p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, gödəkçələr və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş paltolar, gödəkçələr və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş sviterlər, cemperlər, jaketlər, yubkalar, şalvarlar, kostyumlar, reyтуzlar, kombinezonlar, yarım kombinezonlar, şortlar, donlar, komplektlər, bluzkalar, üst köynəklər, jiletlər və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş sviterlər, cemperlər, jaketlər, yubkalar, şalvarlar, kostyumlar, reyтуzlar, kombinezonlar, yarım kombinezonlar, şortlar, donlar, komplektlər, bluzkalar, üst köynəklər, jiletlər və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş pijamalar, kalsonlar, darbalaqlar, fufaykalar, kombinasiyalar, çimərlik malları, qundaqlar, körpə uşaq papaqları, sürüngəclər, düyməsiz uşaq köynəkləri, kiçik koftalar, tumanlar, maykalar, döş önlükləri və</p>

	<p>analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş pijamalar, kalsonlar, darbalaqlar, fufaykalar, kombinasiyalar, çimərlik malları, tumanlar, maykalar, döş önlükləri və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan kotqotlar, gödək corablar, qolf corabları, uzunboğaz corablar və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan koqotlar, gödək corablar, qolf corabları, uzunboğaz corablar və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan gödək corablar və qolf corabları və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş əlcəklər, təkbarmaqlar, yaylıqlar, şərflər və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay) və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 3 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olan baş geyimləri (yay) və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşınadək uşaqlar üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri və analoji mallar</p> <p>İstehsalçı tərəfindən 1 yaşdan yuxarı uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəri ilə təmasda olmayan baş geyimləri və analoji mallar</p>
<p>Hazırlanmış ədədi toxuculuq malları</p>	<p>İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş yorğanlar, burun və baş yaylıqları, dəsmallar və analoji mallar (<i>sırıqlıdan başqa, şərflər, şallar və yorğanlar</i>)</p>

İdman, milli və ortopedik istisna olmaqla, uşaqlar və yeniyetmələr üçün ayaqqabı	İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş yuftdan, xrom dərilərdən, toxuculuq sintetik və süni materiallardan, rezin, rezintoxuculuq və kombinasiya edilmiş çəkmələr, kiçik çəkmələr, yarımçəkmələr, botinkalar, yarımbotinkalar, tuffilər, sandaletlər və digər ayaqqabı növləri
Dəri-qalantereya malları	İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş portfeller, şagird çantaları, arxa çantaları, məktəbəqədər yaşlı və məktəb yaşlı uşaqlar üçün çantalar, əlcəklər, təkbarmaq əlcəklər, qurşaq kəmərləri və xırda dəri-qalantereyanın malları
Uşaq arabaları	Uşaq arabaları, komponentləri və onların hissələri
Velosipedlər	Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün yəhər hündürlüyü 435 mm- dən 635 mm-ə qədər olan velosipedlər, kiçik məktəblilər və yeniyetmələr üçün 635 mm və daha çox yəhər hündürlüyünə tənzimlənən nəqliyyat velosipedləri
Nəşriyyat kitab, jurnal malları	Uşaq ədəbiyyatı, jurnallar və davam edən uşaq nəşrləri
Məktəb-yazı ləvazimatları	İstehsalçı tərəfindən uşaqlar və yeniyetmələr üçün təyin olunduğu kimi bildirilmiş dəftərxana malları (qələmlər, markerlər, xətkəşlər, karandaşlar, dəftərxana pozanları, dəftərlər, gündəliklər, fırçalar və digər analoji mallar

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar
üçün nəzərdə tutulmuş malların
təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 2

Rezin sanitar-gigiyenik mallarına
irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik
tələbləri

Malın adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Model mühitə miqrasiya normativi (mq/dm ³ , maks.)
Rezin sanitar-gigiyenik malları	Qurğuşun	0,03
	Arsen	0,05
	Sink	1,0
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1
	formaldehid	0,1
	antioksidantlar	0,5
	vulkanizasiya sürətləndiriciləri:	
	tiazol sinfi	0,4
	tiuram sinfi	0,5
	plastifikatorlar:	
	dibutilftalat	icazə verilmir
	dioktilftalat	2,0

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün
nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair
texniki rəqlament”ə

Əlavə № 3

Plastik qab-qacaq və süfrə dəstlərinə
irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik
tələbləri

Mal materiallarının adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Model mühitinə miqrasiya normativi (mq/dm ³ , maks.)
Akrilonitrilbutadien-stirol plastiklər	α-metilstirol	0,1
	akrilonitril	icazə verilmir
	benzaldehyd	0,003
	benzol	icazə verilmir
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05
	stirol	icazə verilmir
	toluol	0,5
	etilbenzol	0,01
Polistirol və stirol sopolimerləri	α-metilstirol	0,1
	akrilonitril	icazə verilmir
	asetaldehyd	0,2
	aseton	0,1
	asetofenon	0,1
	benzaldehyd	0,003
	benzol	icazə verilmir
	butadien	0,05
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05
	kumol (izopropilbenzol)	0,1
	metilmetakrilat	icazə verilmir
	butil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	stirol	icazə verilmir
	toluol	0,5
	formaldehyd	icazə verilmir
etilbenzol	0,01	
Poliolefin əsaslı materiallar	asetaldehyd	0,2
	aseton	0,1
	heksan	0,1
	heptan	0,1
	izopropil spirti	0,1
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	propil spirti	0,1
	formaldehyd	icazə verilmir
etilasetat	icazə verilmir	

Vinilasetat əsaslı polimerlər	asetaldehyd	0,2
	vinilasetat	icazə verilmir
	heksan	0,1
	heptan	0,1
	formaldehid	icazə verilmir
Polivinilxloridlər	asetaldehyd	0,2
	aseton	0,1
	benzol	icazə verilmir
	vinilxlorid	icazə verilmir
	dibutilftalat	icazə verilmir
	dimetilftalat	icazə verilmir
	dioktilftalat	2,0
	dietilftalat	icazə verilmir
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	izopropil spirti	0,1
	metil spirti	icazə verilmir
	propil spirti	0,1
	toluol	0,5
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
	sink	1,0
	qalay	2,0
	Poliuretanlar	asetaldehyd
aseton		0,1
benzol		icazə verilmir
butilasetat		0,1
izopropil spirti		0,1
metil spirti		icazə verilmir
propil spirti		0,1
toluol		0,5
formaldehid		icazə verilmir
etilasetat		icazə verilmir
etilenqlikol	1,0	
Poliamidlər	benzol	icazə verilmir
	heksametilendiamin	icazə verilmir
	e-kaprolaktam	0,5
	metil spirti	icazə verilmir
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1
Poliakrilat	akrilonitril	icazə verilmir
	butilakrilat	0,01
	heksan	0,1
	heptan	0,1
	metilmetakrilat	icazə verilmir
	metilakrilat	0,02
Poliefir əsaslı materiallar	asetaldehyd	0,2
	aseton	0,1

	benzol	icazə verilmir
	metilasetat	0,1
	metil spirti	icazə verilmir
	propil spirti	0,1
	formaldehid	icazə verilmir
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
Polifenilensulfid	asetaldehid	0,2
	dixlorbenzol	0,002
	metil spirti	icazə verilmir
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
	bor	icazə verilmir
Polietilentereftalat və tereftal turşusu əsaslı sopolimerlər	asetaldehid	0,2
	aseton	0,1
	dimetiltereftalat	1,5
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	formaldehid	icazə verilmir
	etilenqlikol	1,0
Polikarbonat	metilənlxlorid	7,5
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
	xlorbenzol	0,02
Fenoplastlar və aminoplastlar	asetaldehid	0,2
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
	formaldehid	icazə verilmir
Epoksi qatranı əsaslı polimer materiallar	asetaldehid	0,2
	fenol	0,05
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1
	formaldehid	icazə verilmir
	epixlorhidrin	icazə verilmir

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 4

Plastik kütlədən sanitar-gigiyenik mallara və qalantereya mallarına irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Mal materiallarının adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Su model mühitinə miqrasiya normativi (mq/dm ³ , maks.)	Hava model mühitinə miqrasiya normativi (mq/m ³ , maks.)
Akrilonitrilbutadien – stiroil plastiklər	α-metilstiroil	0,1	0,04
	Akrilonitril	0,02	0,03
	benzol	0,01	0,1
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05	0,2
	stiroil	0,02	0,002
	toluol	0,5	0,6
Polistiroil və stiroil sopolimerləri	akrilonitril	0,02	0,03
	α-metilstiroil	0,1	0,04
	asetaldehid	0,2	0,01
	benzol	0,01	0,1
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05	0,2
	metilmetakrilat	0,25	0,01
	stiroil	0,02	0,002
	toluol	0,5	0,6
	formaldehid	0,1	0,003
Poliolefin əsaslı materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	formaldehid	0,1	0,003
	izopropil spirti	0,1	0,6
	metil spirti	0,2	0,5
	etilasetat	0,1	0,1
Vinilasetat əsaslı polimerlər	asetaldehid	0,2	0,01
	formaldehid	0,1	0,003
	vinilasetat	0,2	0,15
Polivinilxloridlər	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	benzol	0,01	0,1
	vinilxlorid	1,0 mq/kq	0,01
	dibutilftalat	0,2	0,1
	dimetilftalat	0,3	0,007
	dioktilftalat	2,0	0,02
	dietilftalat	3,0	0,01
	toluol	0,5	0,6
	fenol	0,05	0,003
	və ya ümumi fenolların cəmi	0,1	
	asetaldehid	0,2	0,01

Poliuretanlar	aseton	0,1	0,35
	benzol	0,01	0,1
	izopropil spirti	0,1	0,6
	metil spirti	0,2	0,5
	propil spirti	0,1	0,3
	formaldehid	0,1	0,003
	toluol	0,5	0,6
	etilasetat	0,1	0,1
	etilenqlikol	1,0	1,0
Poliamidlər	benzol	0,01	0,1
	heksametilendiamin	0,01	0,001
	e-kaprolaktam	0,5	0,06
	metil spirti	0,2	0,5
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
Poliakrilat	akrilonitril	0,02	0,03
	metilmetakrilat	0,25	0,01
Poliefir əsaslı materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	metil spirti	0,2	0,5
	propil spirti	0,1	0,3
	formaldehid	0,1	0,003
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
Polietilentereftalat və tereftal turşusu əsaslı sopolimerlər	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	dimetiltereftalat	1,5	0,01
	formaldehid	0,1	0,003
	etilenqlikol	1,0	1,0
	metil spirti	0,2	0,5
Polikarbonat	metilxlorid	7,5	-
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	xlorbenzol	0,02	0,1
Fenoplastla r və aminoplastla r	asetaldehid	0,2	0,01
	formaldehid	0,1	0,003
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
Epoksi qatranı əsaslı polimer materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	epixlorhidrin	0,1	0,2
	sink	1,0	-
	formaldehid	0,1	0,003

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyi haqqında texniki rəqlament”ə

Əlavə № 5

Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətləri üçün masajlar və analogi mallara irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Mal materiallarının adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Su model mühitinə miqrasiya normativi (mq/dm ³ , maks.)
Akrilonitrilbutadien- stiroil plastiklər	α-metilstiroil	0,1
	akrilonitril	icazə verilmir
	benzol	icazə verilmir
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05
	stiroil	icazə verilmir
	toluol	0,5
Polistiroil və stiroil sopolimerləri	α-metilstiroil	0,1
	akrilonitril	icazə verilmir
	asetaldehyd	0,2
	benzol	icazə verilmir
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05
	metilmetakrilat	icazə verilmir
	butil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	stiroil	icazə verilmir
	toluol	0,5
	formaldehyd	icazə verilmir
Poliolofin əsaslı materiallar	asetaldehyd	0,2
	izopropil spirti	0,1
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	formaldehyd	icazə verilmir
	etilasetat	icazə verilmir
Vinilasetat əsaslı polimerlər	asetaldehyd	0,2
	vinilasetat	icazə verilmir
	formaldehyd	icazə verilmir
Polivinilxloridlər	asetaldehyd	0,2
	aseton	0,1
	benzol	icazə verilmir
	vinilxlorid	icazə verilmir
	dibutilftalat	icazə verilmir
	dimetilftalat	icazə verilmir
	dioktilftalat	2,0
	dietilftalat	icazə verilmir
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir

	toluol	0,5
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1
	sink	1,0
	qalay	2,0
Poliamidlər	benzol	icazə verilmir
	heksametilendiamin	icazə verilmir
	e-kaprolaktam	0,5
	metil spirti	icazə verilmir
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1
Polietilentereftalat və tereftal turşusu əsaslı sopolimerlər	asetaldehid	0,2
	aseton	0,1
	dimetiltereftalat	1,5
	butil spirti	icazə verilmir
	izobutil spirti	icazə verilmir
	metil spirti	icazə verilmir
	formaldehid	icazə verilmir
	etilenqlikol	1,0
Polikarbonat	metilenzlorid	7,5
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1
	xlorbenzol	0,02

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 6

Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətləri üçün masajorlar və analoji mallara, birdəfəlik istifadə sanitar-gigiyenik mallarına irəli sürülən mikrobioloji təhlükəsizlik tələbləri

Malın adı	Mikroorqanizmlərin (mezofillərin, aerobların və fakultativ anaerobların) ümumi sayı, CFU <1>	Mayalar, mayaya bənzər göbələklər, küf göbələkləri, 1 q (1 sm ²) malda	Enterobakteriya ailəsinə aid bakteriyalar, 1 q (1 sm ²) malda	Patogen stafilokoklar, 1 q (1 sm ²) malda	Pseudomonas aeruginosa, 1 q (1 sm ²) malda
Diş fırçaları, diş əti üçün masaj alətləri və ağız boşluğuna qulluq üçün bənzər mallar, birdəfəlik sanitar-gigiyenik malları	maksimum 1x10 ²	yoxdur	yoxdur	yoxdur	yoxdur

<1> CFU – 1 q və ya 1 sm² malda koloniyayaradıcı vahidlər.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 7

Diş fırçaları, kimyəvi cərəyan mənbələrindən qidalanma ilə elektrik diş fırçaları, diş ətleri üçün masajlar və analogi mallara irəli sürülən bioloji təhlükəsizlik tələbləri

Göstəricinin növü	Göstəricinin adı	Göstəricinin xüsusiyyəti, normativ
Toksikoloji göstəricilər *	oral istifadə zamanı kəskin toksiklik	5000 mq/kq-dan çox
	üzərində təcrübə aparılan heyvanların selikli qişalarına təsiri	qıcıqlandırıcı təsir indeksi -0 bal
	həssaslaşdırma təsiri	təsiri yoxdur
Kliniki göstəricilər	yerli qıcıqlandırıcı və allergen təsir	24 saat ərzində bir dəfə istifadə zamanı və 72 saat ərzində gündə iki dəfə istifadə zamanı təsiri yoxdur
	təmizləyici təsir	dişlərin bir dəfə nəzarətli fırçalanması zamanı Qrin-Vermillion üzrə ağız boşluğu gigiyenası indeksinin ilkin dəyərindən minimum 40 faiz azalması

* - toksikoloji göstəricilərin tədqiqi qeyd edilən mallardan su model ekstra ktlarında həyata keçirilir.

Toxuculuq materiallarından və dəridən geyim və mallarına irəli sürülən bioloji və kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Yaş qrupu, istifadəçinin yaşı	Hıqroskopiklik (faiz, minimum)	Hava keçiriciliyi (dm ³ /m ² s, minimum)	Sərbəst formaldehidin kütlə payı (mkq/q, maks.)
1. 1-ci qat geyim, yataq dəsti, yaylıqlar, papaqlar (yay üçün), çimərlik geyimləri <1> və uzun corab-corab <1> malları			
Körpələr qrupu, 1 yaşdan 3 yaşa qədər	9 (epizodik istifadə olunan uzun corab-corab malları üçün icazə verilən minimum 7)	150 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70)	20
Məktəbəqədər yaş qrupu, 3 yaşdan 7 yaşa qədər	9 (epizodik istifadə olunan uzun corab-corab malları üçün icazə verilən minimum 7)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70)	75
Məktəbli qrupu, 7 yaşdan 14 yaşa qədər	9 (uzun corab-corab malları üçün icazə verilən minimum 7)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70)	75
Yetkinlik yaşına çatmayanlar qrupu, 14 yaşdan 18 yaşa qədər	6 (uzun corab-corab malları üçün icazə verilən minimum 2)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalardan hazırlanan mallar, yataq dəsti üçün icazə verilən minimum 70)	75

2. 2-ci qat geyim, əlcəklər <2>, təkbarmaqlı əlcəklər <2> və papaqlar <2>, payız-qış mövsümü üçün uzun corab-corab malları <1>			
Körpələr qrupu 1 yaşdan 3 yaşa qədər	8 (trikotaj mallar üçün icazə verilən minimum 6)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalar, cins və velvet parçalar və poliuretan saplı materiallardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70)	75
Məktəbəqədər yaş qrupu, 3 yaşdan 7 yaşa qədər	8 (trikotaj mallar üçün icazə verilən minimum 6; epizodik istifadə olunan mallar üçün icazə verilən minimum 4)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalar, cins və velvet parçalar və poliuretan saplı materiallardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70)	75
Məktəbli qrupu, 7 yaşdan 14 yaşa qədər	7 (trikotaj mallar və epizodik istifadə olunan mallar üçün icazə verilən minimum 4)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalar və poliuretan saplı materiallardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70; cins və velvet parçalar üçün icazə verilən minimum 50)	75
Yetkinlik yaşına çatmayanlar qrupu, 14 yaşdan 18 yaşa qədər	4 (trikotaj mallar və epizodik istifadə olunan mallar üçün icazə verilən minimum 2)	100 (flanel, bamazı, futerlənmiş (xovlanmış) trikotaj parçalar və poliuretan saplı materiallardan hazırlanan mallar üçün icazə verilən minimum 70; cins və velvet parçalar üçün icazə verilən minimum 50)	75
3. 3-cü qat geyim			

Körpələr qrupu 1 yaşdan 3 yaşa qədər	6 (astar üçün)	70 (astar üçün)	300
Məktəbəqədər və məktəbli yaş qrupu, 3 yaşdan 14 yaşa qədər	6 (kostyum astarı üçün)	70 (astar üçün)	300
Yetkinlik yaşına çatmayanlar qrupu, 14 yaşdan 18 yaşa qədər	-	70 (astar üçün)	300
4. Yorğanlar, yastıqlar, yataq dəstləri, şərflər və digər bənzər mallar <3>			
Uşaq adyalları	4 (astar üçün)	70 (astar üçün)	75 (astar üçün)
Uşaq yastıqları	-	-	75
Yataq dəstləri, o cümlədən uşaq yataqları üçün (baldaxınlar, mütəkkələr və s.)	-	-	75
Uşaq şərfləri	-	-	75
Uşaq konvertləri	10 (astar üçün)	70 (astar üçün)	20
5. Hazırlanmış ədədi toxuculuq malları (dəsmallar, ədyallar və bənzər mallar) <3>			
Uşaq dəsmalları	Su hopdurma - 10 dəqiqə ərzində minimum 300 faiz	-	75
Uşaq ədyalları	-	70	75

<1> Çimərlik geyimlərində hiqroskopiklik, uzun corab-corab mallarında hava keçiriciliyi müəyyən edilmir.

<2> Təkbarmaqlı əlcəklərdə, əlcəklərdə və papaqlarda hiqroskopiklik və hava keçiriciliyi müəyyən edilmir.

<3> 1 yaşına qədər uşaqlar daxil olmaqla, bütün yaş qruplarına aid uşaqlar üçün.

Konstruksiyasına görə (sarafanlar, ətəklər, jiletlər) və ya materialının strukturuna görə (boş toxunmuş, şəbəkəli) hava keçiriciliyinin yüksək olması nəzərdə tutulan mallarda, həmçinin hava mübadiləsinə təmin edən konstruktiv elementlərə malik olan mallarda hava keçiriciliyi göstəricisi üzrə sınaqlar aparılır.

Geyim üçün tekstil materiallarının rənginin davamlılığına irəli sürülən tələblər

Malın adı	Rəngin (ağ materialın boyanması) təsirlərə qarşı davamlılığı (bal, minimum)				
	yuma	tər	quru sürt ün mə	distillə edilmiş su	dəniz suyu
1-ci qat geyim və tikiş malları, o cümlədən dəyişək malları, yataq dəstləri və bənzər mallar	3 <1> - 4 <2>	3 <1> - 4 <2>	3	-	-
2-ci qat geyim və tikiş malları	3	3	3 <3>	-	-
3-cü qat geyim üst material astar	3 <4> 4 <4>	3 <4> 4	3 <3> 4	3 -	- -
Uzun corab-corab malları, papaqlar, şərfələr və digər bənzər mallar	3 <5> - 4 <6>	3 <5> - 4 <6>	3	-	-
Çimərlik geyimləri və bənzər mallar	3 <5> - 4 <6>	3 <5> - 4 <6>	3	-	3 <7> - 4 <8>
Ədyallar və bənzər mallar	3 <9>	-	3	-	-

<1> Tünd rəngli trikotaj parçalardan hazırlanmış mallara aiddir.

<2> Tünd rəngli trikotaj parçalardan başqa tekstil materiallarına aiddir.

<3> İndiqo rənginə boyanmış cins parçalar üçün bir bal azaldılmasına icazə verilir.

<4> Təmiz yun, yun, yarımyun kostyum və palto parçalarından hazırlanan mallar üçün müəyyən olunmur.

<5> Yun, yarımyun, pambıq və qarışıq tekstil materiallarından hazırlanan mallara aiddir.

<6> Yun, yarımyun, pambıq və qarışıq tekstil materiallarından hazırlanan mallardan başqa mallara aiddir.

<7> Sintetik parçalardan hazırlanan çimərlik geyimlərinə və bənzər mallara aiddir.

<8> Sintetik parçalardan başqa, bütün parçalardan hazırlanan çimərlik geyimlərinə və bənzər mallara aiddir.

<9> Pambıq və qarışıq adyallar üçün.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 10

Tekstil materiallarına irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Materiallar	Ayrılan maddələrin adı	Normativ	
		Su mühiti (maks)	Hava mühiti (mq/m ³), maks.
Bitki mənşəli xammaldan təbii material	formaldehid <1>		0,003
Süni viskoz və asetat	formaldehid <1>		0,003
Poliefir	formaldehid <1> dimetiltereftalat asetaldehid	1,5 mq/dm ³ 0,2 mq/dm ³	0,003 0,01 0,01
Poliamid	formaldehid <1> kaprolaktam heksametilendiamin	0,5 mq/dm ³ 0,01 mq/dm ³	0,003 0,06 0,001
Poliakrilonitril	formaldehid <1> akrilonitril dimetilformamid vinilasetat	0,02 mq/dm ³ 10 mq/dm ³ 0,2 mq/dm ³	0,003 0,03 0,03 0,15
Polivinilxlorid	formaldehid <1> vinilxlorid aseton benzol toluol dioktilftalat dibutilftalat fenol və ya ümumi fenolların cəmi	1,0 mq/kq 0,1 mq/dm ³ 0,01 mq/dm ³ 0,5 mq/dm ³ 2,0 mq/dm ³ icazə verilmir 0,05 mq/dm ³ 0,1 mq/dm ³	0,003 0,01 0,35 0,1 0,6 0,02 icazə verilmir 0,003

Vinil-spirt	formaldehid <1>		0,003
	vinilasetat	0,2 mq/dm ³	0,15
Poliolefin	formaldehid <1>		0,003
	asetaldehid	0,2 mq/dm ³	0,01
Poliuretan	formaldehid<1>		0,003
	etilenqlikol	1,0 mq/dm ³	1,0
	asetaldehid	0,2 mq/dm ³	0,01
Ayrıla bilən kimyəvi elementlər (boya maddəsindən asılı olaraq)	civə (Hg) <2>	0,0005 mq/dm ³	-
	arsen (As)	1,0 mq/kq	-
	qurğuşun (Pb)	1,0 mq/kq	-
	xrom (Cr)	2,0 mq/kq	-
	kobalt (Co)	4,0 mq/kq	-
	mis (Cu)	50,0 mq/kq	-
	nikel (Ni)	4,0 mq/kq	-

<1> Su mühiti – distillə edilmiş su. Sərbəst formaldehidin kütlə payı “Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyi haqqında” milli texniki rəqlamentin 5-ci bəndində və 8 nömrəli Əlavəsində nəzərdə tutulmuş göstəricilərə uyğun olmalıdır.

<2> Yalnız təbii liflərdən olan materiallar ü

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 11

Apretlərlə emal olunmuş tekstil materiallarına irəli sürülən əlavə kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri <1>

Ayrılan maddələrin adı	Su mühiti (mq/dm ³ , maks.)
Ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05
Metilakrilat	0,02
Metilmetakrilat	0,25
Stirol	0,02
Metil spirti	0,2
Butil spirti	0,5
Fenol və ya ümumi fenolların cəmi	<2>
Asetaldehid	<2>
Vinilasetat	<2>
Toluol	<2>
Formaldehid	<2>

<1> göstəricilər tətbiq olunan apretlərin tərkibindən asılı olaraq tədqiq olunur;

<2> - bu göstəricilərin normativləri “Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyi haqqında” milli texniki rəqlamentin 10 nömrəli Əlavəsinin tələblərinə cavab verməlidir.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 12

Paltar və xəz mallarına irəli sürülən təhlükəsizlik tələbləri

İstifadəçinin yaşı	Göstəricinin adı	Göstəricinin normativ dəyəri
1 yaşdan yuxarı uşaqlar üçün	rəngin quru sürtünməyə qarşı davamlılığı: tük örtüyünün, bal dəri parçasının, bal	minimum 4 minimum 3
	sərbəst formaldehidin kütlə payı, mkq/q	maksimum 75
	su ilə yuyula bilən xromun kütlə payı (VI), mq/kq	maksimum 3,0
	dəri parçasının su ekstraktının pH-ı	minimum 3,5
	xəzin dəri parçasının, bişmə temperaturu, °C	minimum 50

Ayaqqabıya irəli sürülən bioloji və mexaniki təhlükəsizlik tələbləri

İstifadəçilərin cins-yaş qrupu	Xüsusiyyətlərin, göstəricinin, adı	Göstəricinin normativ dəyəri
1	2	3
1 yaşa qədər (papıqlar: ölçüləri, mm: 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125)	ayaqqabı yarımçütünün kütləsi, q	maksimum 60
1 yaşdan 3 yaşa qədər (körpələr üçün: ölçülər, mm: 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140)	ayaqqabı yarımçütünün kütləsi, q:	maksimum 120
	gündəlik ayaqqabı;	maksimum 60
	yay və ev ayaqqabısı	maksimum 6 (40)
	elastiklik, N/sm (N)	maksimum 5
3 yaşdan 5 yaşa qədər (kiçik uşaqlar üçün: ölçülər, mm: 145, 150, 155, 160, 165)	daban hündürlüyü, mm	maksimum 5
	ayaqqabı yarımçütünün kütləsi, q:	maksimum 300
	gündəlik ayaqqabı;	maksimum 150
	yay ayaqqabısı;	maksimum 60
	ev ayaqqabısı	maksimum 11 (100)
	elastiklik, N/sm (N)	maksimum 10
5 yaşdan 7 yaşa qədər (məktəbəqədər: ölçülər, mm: 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200)	daban hündürlüyü, mm	maksimum 10
	ayaqqabı yarımçütünün kütləsi, q:	maksimum 380
	gündəlik ayaqqabı;	maksimum 200
	yay ayaqqabısı;	maksimum 70
	ev ayaqqabısı	maksimum 11 (100)
	elastiklik, N/sm (N)	maksimum 10
7 yaşdan 12 yaşa qədər (məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240)	daban hündürlüyü, mm	maksimum 25

7 yaşdan 16 yaşa qədər (məktəbli oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240)	daban hündürlüyü, mm	maksimum 25
12 yaşdan 16 yaşa qədər (məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 230, 235, 240)	daban hündürlüyü, mm	maksimum 35
1	2	3
7 yaşdan 18 yaşa qədər (məktəbli oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280; qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260)	elastiklik, N/sm (N)	maksimum 21 (180)
1 yaşdan 18 yaşa qədər (körpələr üçün: ölçülər, mm: 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140; kiçik uşaqlar üçün: ölçülər, mm: 145, 150, 155, 160, 165; məktəbəqədər: ölçülər, mm: 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200; məktəbli oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280; qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260)	ayaqqabının alt hissəsinin detallarının ip və kombinə edilmiş bərkitmə metodları ilə bərkidilməsinin möhkəmliyi, N/sm: altlığın biçilmiş üzlüyə bərkidilməsi: - dopel, tikiş, səndəl; - bort; - calaq; - məsaməsiz rezin altlıqlar və təbii dəridən biçilmiş üzlük materialı üçün yapışqan-tikiş, xətt üzrə tikmə-yapışqan-tikiş; - məsaməsiz rezindən başqa digər altlıqlar üçün yapışqan-tikiş, xətt üzrə tikmə-yapışqan-tikiş;	minimum 140 minimum 70 minimum 100 minimum 110 minimum 50
	Altlığın alt qatla bərkidilməsi: rant-yapışqan, dopel-yapışqan, səndəl-yapışqan, xətt üzrə tikmə-səndəl-yapışqan;	minimum 30
	altlığın rant ilə rantlama metodu ilə bərkidilməsi;	minimum 130
	rantın içliklə bərkidilməsi: rant, rant-yapışqan;	minimum 120
	alt qatın rant ilə rantlama-yapışqan	

	metodu ilə bərkidilməsi;	minimum 120
	alt qatın biçilmiş üzlüklə bərkidilməsi: səndəl-yapışqan, dopel-yapışqan, xətt üzrə tikmə-səndəl-yapışqan;	minimum 120
	ayaqqabının alt hissəsinin detallarının mıx-bort bərkitmə metodu ilə bərkidilməsinin möhkəmliyi, N/sm	minimum 100
1 yaşdan 7 yaşa qədər (körpələr üçün: ölçülər, mm: 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140; kiçik uşaqlar üçün: ölçülər, mm: 145, 150, 155, 160, 165; məktəbəqədər: ölçülər, mm: 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200)	ayaqqabı altlığının kimyəvi bərkitmə metodları ilə bərkidilməsinin möhkəmliyi, N/sm:	
	dəri;	minimum 27
	məsaməsiz rezin;	minimum 29
	qalınlığı 6 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan rezin və polimer materiallar;	minimum 31
	qalınlığı 6 mm-dən 10 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar	minimum 40
7 yaşdan 16 yaşa qədər (məktəbli oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240)	ayaqqabı altlığının kimyəvi bərkitmə metodları ilə bərkidilməsinin möhkəmliyi, N/sm:	
	dəri;	minimum 29
	məsaməsiz rezin;	minimum 32
	qalınlığı 6 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar;	minimum 34
	qalınlığı 6 mm-dən 10 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar;	minimum 46
	qalınlığı 10 mm-dən 25 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar	minimum 60
16 yaşdan 18 yaşa qədər (oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280; qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260)	ayaqqabı altlığının kimyəvi bərkitmə metodları ilə bərkidilməsinin möhkəmliyi, N/sm:	
	dəri;	minimum 36
	məsaməsiz rezin;	minimum 46
	qalınlığı 6 mm qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar	minimum 44
	qalınlığı 6 mm-dən 10 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar;	minimum 58

	qalınlığı 10 mm-dən 25 mm-ə qədər (daxil olmaqla) olan məsaməli rezin və polimer materiallar	minimum 75
	daban hündürlüyü (bəzəkli qız ayaqqabısından başqa), mm	maksimum 35
	bəzəkli qız ayaqqabısının dabanının hündürlüyü, mm	maksimum 45
Bütün cins-yaş qrupları (3 yaşa qədər uşaqlardan başqa) kiçik uşaqlar üçün: ölçülər, mm: 145, 150, 155, 160, 165;	Burunluğun deformasiyası, mm: ümumi ¹ ; qalıq ²	maksimum 2,5 maksimum 1,0
	Arxalığın deformasiyası, mm: ümumi ³ ;	maksimum 4,0
məktəbəqədər: ölçülər, mm: 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200; məktəbli oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; məktəbli qızlar üçün: ölçülər, mm: 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240; oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280; qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260)	qalıq ⁴	maksimum 1,0
Bütün cins-yaş qrupları üçün (kiçik uşaqlar üçün: ölçülər, mm: 135, 142, 150, 157, 165; məktəbəqədər: ölçülər, mm: 172, 180, 187, 195; məktəblilər üçün: ölçülər, mm: 195, 202, 210, 217; qızlar üçün: ölçülər, mm: 225, 232, 240, 247, 255; oğlanlar üçün: ölçülər, mm: 225, 232, 240, 247, 255)	sukeçirməzlik (rezin, polimer, rezin-tekstil və polimer-tekstil ayaqqabı üçün)	ayaqqabının daxili səthi quru olmalıdır
Bütün cins-yaş qrupları (məktəbəqədər;	keçə ayaqqabı cütünün kütləsi, q	maksimum 700

ölçülər, mm: 130-190; məktəblilər üçün; ölçülər, mm: 200- 230)	keçə ayaqqabının sərbəst kükürd turşusunun kütlə payı (su ekstraktına əsasən), faiz	maksimum 0,7
--	---	--------------

- 1 – termoplastik və elastik materiallardan başqa materiallar üçün;
2 - termoplastik və elastik materiallar üçün;
3 – termoplastik materiallardan və dəri lifi tərkibi yüksək olan kartondan başqa materiallar üçün;
4 - termoplastik materiallar və dəri lifi tərkibi yüksək olan karton üçün.

Ev və yol ayaqqabısı üçün biçilmiş üzlüyün alt hissənin detalları ilə bərkidilməsinin möhkəmliyinin cədvəldə göstərilən normalardan 15% aşağı olmasına icazə verilir.

Təhlükəsizlik göstəricilərinin normativləri uşaq ayaqqabılarının ilkin (orta) ölçüləri üçün müəyyən edilib: papişlar – 110, körpələr üçün – 130, kiçik uşaqlar üçün – 155, məktəbəqədər – 185, məktəbli qızlar üçün – 225, məktəbli oğlanlar üçün – 230, qızlar üçün – 235, oğlanlar üçün 265.

Yapışqan-tikiş, xətt üzrə tikmə-yapışqan-tikiş bərkitmə metodlarından istifadə olunan ayaqqabıda altlığın biçilmiş üzlük ilə yapışqanla birləşdirilməsi üçün möhkəmlik normaları kimyəvi bərkitmə metodları cədvəlində göstərilmiş normalara uyğun olmalıdır (müvafiq materiallardan olan, müvafiq qalınlıqlı və müvafiq cins-yaş qruplarına aid altlıqlar üçün).

Hazırkı texniki rəqlamentdə nəzərdə tutulmayan yeni materiallardan və bərkitmə metodlarından istifadə zamanı alt hissənin detallarının bərkidilməsinin möhkəmliyi normaları cədvələ uyğun olaraq, müvafiq cins-yaş qrupları üçün bənzər bərkitmə metodlarından istifadə olunan ayaqqabılar üçün göstərilən normalara bərabər olmalıdır.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 14

Cədvəl 1

Dəri-qalantereya mallarına irəli sürülən
bioloji və mexaniki təhlükəsizlik
tələbləri

Malın adı	Xüsusiyyətlərin, göstəricinin, adı	Göstəricinin normativ dəyəri
Şagird çantaları, çantalar, portfellər, bel çantaları	ibtidai sinif şagirdləri üçün malın kütləsi, q	maksimum 700
	orta və yuxarı sinif şagirdləri üçün malın kütləsi, q	maksimum 1000
	qulpların bərkidilmə nöqtələrinin qırılma yükü və ya maksimum yük, N	minimum 70
	rəngin quru sürtünmənin təsirinə davamlılığı, bal	minimum 4
	yaş sürtünmənin təsirinə davamlılığı, bal	minimum 3
Əlcəklər, təkbarmaqlı əlcəklər, bel kəmərləri	rəngin quru və yaş sürtünmənin təsirinə davamlılığı, bal	minimum 4

və kiçik dəri-qalateraya malları	tərin təsirinə davamlılığı, bal	minimum 3
----------------------------------	---------------------------------	-----------

Cədvəl 2

İbtidai sinif şagirdləri üçün malların ölçülərinə irəli sürülən tələblər

Göstəricilər	Təhlükəsiz səviyyə, mm
Uzunluq (yüksəklik)	300–360
Ön divarın yüksəkliyi	220–260
Eni	60–100
Çiyin kəmərinin uzunluğu, minimum	600–700
Yuxarı hissədə çiyin kəmərinin eni (400-450 mm boyunca), minimum bu hissədən sonra, minimum	35–40 20–25

Ölçülərin maksimum 30 mm artırılmasına icazə verilir.

Cədvəl 3

Şagird çantaları, arxa çantaları, portfeller üçün materiallara irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Materiallar	Ayrılan maddələrin adı	Normativ
		Hava mühiti (mq/m ³), maks.
Bitki mənşəli xammaldan təbii materiallar, təbii dəri	formaldehid	0,003*
Poliamid	formaldehid	0,003*
	kaprolaktam	0,06
	heksametilendiamin	0,001
Poliefir	formaldehid	0,003*
	dimetilteftalat	0,01
	asetaldehid	0,01
Poliakrilonitril	formaldehid	0,003*
	akrilonitril	0,03
	vinilasetat	0,15
Poliuretan	formaldehid	0,003*
	toluilendiizosianat	0,002
	asetaldehid	0,01
Polivinilxlorid	formaldehid	0,003*
	fenol	0,003
	dioktilftalat	0,02
	dibutilftalat	icazə verilmir
	aseton	0,35
Süni viskoz və asetat	formaldehid	0,003*

Poliolefin	formaldehid asetaldehid	0,003* 0,01
Vinilasetatlar (süni dəri)	formaldehid vinilasetat dioktilftalat dibutilftalat	0,003* 0,15 0,02 icazə verilmir
Sintetik dəri	formaldehid dibutilftalat dioktilftalat	0,003* icazə verilmir 0,02
Rezin	formaldehid dibutilftalat dioktilftalat	0,003* icazə verilmir 0,02
Karton	formaldehid	0,003*

* Normativ ətraf havanın fon çirklənməsi nəzərə alınmadan göstərilib.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 15

Kimyəvi və polimer materiallara irəli sürülən kimyəvi təhlükəsizlik tələbləri

Materialın adı	Müəyyən olunan zərərli maddənin adı	Normativ	
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)
Poliamidlər	kaprolaktam	0,5	0,06
	heksametilendiamin	0,01	0,001
Poliuretanlar	formaldehid	300 mq/kq	0,003
	toluilendiizosianat	-	0,002
	asetaldehid	0,2	0,01
Poliefirlər	formaldehid	300 mq/kq	0,003
	dimetiltrefalat	1,5	0,01
	asetaldehid	0,2	0,01
Poliakrilatlar	akrilonitril	0,02	0,03
	metilmetakrilat	0,25	0,01
Polivinilxlorid	asetaldehid	0,2	0,01
	dioktilftalat	2,0	0,02
	dibutilftalat	icazə verilmir	icazə verilmir
Rezin	tiuram	0,5	-
	sink	1,0	-
	dioktilftalat	2,0	0,02
	dibutilftalat	icazə verilmir	icazə verilmir
Vinilasetatlar (süni dərilər)	formaldehid	300 mq/kq	0,003
	vinilasetat	0,2	0,15
	dioktilftalat	2,0	0,02
	dibutilftalat	icazə verilmir	icazə verilmir

Qeyd. Malların materiallarının toksiklik indeksi su mihitində 70 faizdən 120 faizə qədər (daxil olmaqla), hava mühitində 80 faizdən 120 faizə qədər (daxil olmaqla) olmalıdır.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 16

3-6 yaş arası uşaqlar üçün
nəşriyyat kitab, jurnal mallarında mətnin şrift tərtibatına irəli sürülən
tələblər

Şriftin keqli (ölçüsü) (pukt, minimum)	İnterliniyajın artırılması (pukt, minimum)	Sətrin minimum uzunluğu (mm)	Şriftin xüsusiyyəti	
			qrupu	formas
20 və daha çox	2	117	Sans Serif, yeni azkontrastlı	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
16 və 18	4	117	Sans Serif, yeni azkontrastlı	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
14	4	108	Sans Serif	normal, enli və ya çox enli, açıq rəngli, düz
12*	2	90	Sans Serif	normal, enli və ya çox enli, açıq rəngli, düz

* Bir səhifədə 200 və daha az simvol olan mətn üçün.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 17

7-10 yaş arası
uşaqlar üçün nəşriyyat kitab, jurnal mallarında
mətnin şrift tərtibatına irəli sürülən
tələblər

Nəşr növləri	Birdəfəlik oxu mətninin həcmi (simvolların sayı)	Şriftin keqli (punkt, minimum)	İnterlin yajın artırılması (punkt, minimum)	Sətrin minimum uzunluğu	Şriftin xüsusiyyəti	
					Qrupu	formasını
Ədəbi-bədii, elmi-populyar nəşrlər, inkişafetdirici təlim nəşrləri və əlavə təhsil üçün nəşrlər	600-dən çox	20	2	90	Sans Serif, yeni azkontrastlı	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	600-dən çox	14 - 18	2	81	Sans Serif, yeni azkontrastlı	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	600-dən çox	12	2	81	Sans Serif	normal və ya enli, açıq rəngli və ya yarımqalın, düz
	maksimum 600	10	2	41	Sans Serif	normal, düz
	maksimum 600	12*	2	41	Sans Serif	normal, yarımqalın, düz
Məlumat nəşrləri və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlər	600-dən çox	14	2	81	Sans Serif, yeni azkontrastlı	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	600-dən çox	12	2	81	Sans Serif	normal və ya enli, açıq rəngli və ya yarımqalın, düz
	200-dən 600-ə qədər	10	2	41	Sans Serif	normal, düz
	maksimum 200	12*	2	41	Sans Serif	normal, yarımqalın, düz
	maksimum	10	-	-	-	normal,

	200					düz
--	-----	--	--	--	--	-----

* fon ən az 0,5 optik sıxlığa malik olduqda və mətn rəngli boylarla çap edildikdə şriftin revers edilməsinə icazə verilir.

11-14 yaş
uşaqlar üçün nəşriyyat kitab, jurnal mallarında
mətnin şrift tərtibatına irəli sürülən
tələblər

Nəşr növləri	Birdəfəlik oxu mətninin həcmi (simvolların sayı)	Şriftin keqli (punkt, minimum)	İnterlin yajın artırılması (punkt, minimum)	Sətrin minimum uzunluğu (mm)	Şriftin xüsusiyyəti	
					Qrupu	formasını
Ədəbi-bədii, elmi-populyar nəşrlər və əlavə təhsil üçün nəşrlər	1500-dən çox	10	2	72	-	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	maksimum 1500	9	2	41	-	normal və ya enli, açıq rəngli və ya yarımqalın, düz və ya kursiv
	maksimum 1500	12*	2	41	Sans Serif	normal, yarımqalın, düz
Məlumat nəşrləri və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlər	1500-dən çox	10	2	72	-	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	maksimum 1500	10**	2	41	Sans Serif	normal, yarımqalın, düz
	1000-dən 1500-ə qədər	9	-	41	-	normal
	600-dən 1000-ə qədər	8	2	41	-	normal, düz
	Maksimum 600	8	-	-	-	normal

* Fon ən az 0,5 optik sıxlığa malik olduqda və mətn rəngli boyalarla çap edildikdə şriftin revers edilməsinə icazə verilir.

** Fon ən az 0,5 optik sıxlığa malik olduqda və mətn rəngli boyalarla çap edildikdə şriftin revers edilməsinə icazə verilir, şriftin keqli 10 punktdan çox olduqda şrift qrupu tənzimlənmir.

Yuxarı məktəb yaşlı (15-18 yaş)
uşaqlar üçün nəşriyyat kitab, jurnal mallarında
mətnin şrift tərtibatına irəli sürülən
tələblər

Nəşr növləri	Birdəfəlik oxu mətninin həcmi (simvolların sayı)	Şriftin keqli (punkt, minimum)	İnterlin yajın artırılması (punkt, minimum)	Sətrin minimum uzunluğu (mm)	Şriftin forması
Ədəbi-bədii, elmi-populyar nəşrlər və əlavə təhsil üçün nəşrlər	2000-dən çox	10	2	63	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	2000-dən çox	10	-	68	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	2000-dən çox	9	2	63	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	maksimum 2000	8	2	41	normal və ya enli, açıq rəngli və ya yarıqalın, düz və ya kursiv
	maksimum 2000	10*	2	41	normal, yarımqalın, düz
Məlumat nəşrləri və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlər	2000-dən çox	10	2	63	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	2000-dən çox	10	-	68	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	2000-dən çox	9	2	63	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	maksimum 2000	10*	-	41	normal, yarımqalın, düz
	1000-dən 2000-ə qədər	8	2	41	normal, düz
	600-dən 1000-ə qədər	8	-	-	normal, düz
	maksimu	8	-	-	normal

	m 600				
--	-------	--	--	--	--

* Fon ən az 0,4 optik sıxlığa malik olduqda və mətn rəngli boyalarla çap olunduqda şriftin revers edilməsinə icazə verilir.

Nəşriyyat kitab, jurnal mallarında mətnin 2 və 3 sütünunda yığılması zamanı şrift tərtibatına irəli sürülən tələblər *

Yaş qrupu	Mətnin iki sütünunda yığılmasına icazə verilir	Sütünlar arasında məsafə (mm, minimum)	Mətnin üç sütünunda yığılmasına icazə verilir	Sütünlar arasında məsafə (mm, minimum)
Məktəbəqədər yaş (3 – 6 yaş)	şeyrlər üçün	12	-	-
Kiçik məktəb yaşı (7 – 10 yaş)	şeyrlər üçün	12	-	-
	elmi-populyar nəşrlərdə	9	-	-
	məlumat nəşrlərində və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlərdə	9 və ya 6**	-	-
Orta məktəb yaşı (11 – 14 yaş)	şeyrlər üçün	9	məlumat nəşrlərində və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlərdə	9 və ya 6**
	elmi-polulyar nəşrlərdə, məlumat nəşrlərində və asudə vaxt üçün nəzərdə tutulan nəşrlərdə	9 və ya 6**	-	-
Yuxarı məktəb yaşı (15 – 18 yaş)	bütün növ nəşrlərdə	9 və ya 6**	məlumat nəşrlərində və asudə vaxt üçün	6

			nəzərdə tutulan nəşrlərdə	
--	--	--	---------------------------------	--

* Şrift tərtibatı parametrləri nəşrin növünə və istifadəçinin yaşına uyğun olaraq tələblərə cavab verməlidir.

** Ayırıcı xətt olduqda.

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 21

Rəngli, boz fonda və çoxrəngli illüstrasiyalarda çap zamanı nəşriyyat kitab, jurnal mallarında mətnin şrift tərtibatına irəli sürülən tələblər

Yaş qrupu	Birdəfəlik oxu mətninin həcmi (simvolların sayı)	Şriftin keqli (punkt, minimum)	İnterlin yajın artırılması (punkt, minimum)	Sətrin minimum uzunluğu (mm)	Şriftin xüsusiyyətləri	
					şrift qrupu	şriftin forması
Məktəbəqədər yaş (3 – 6 yaş)	200 və daha çox	18	4	117	Sans Serif	normal və ya enli, yarımqalın, düz
	maks. 200	14	4	-	Sans Serif	normal və ya enli, yarımqalın, düz
Kiçik məktəb yaşı (7 – 10 yaş)	600 və daha çox	14	2	81	Sans Serif	normal və ya enli, yarımqalın, düz
	200-dən 600-ə qədər	14	2	41	Sans Serif	normal və ya enli, yarımqalın, düz
	maks. 200	12	2	41	Sans Serif	normal və ya enli, yarımqalın, düz
Orta məktəb yaşı (11 – 14 yaş)	1500 və daha çox	12	2	72	-	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	1000-dən 1500-ə qədər	10	2	41	-	normal, açıq rəngli və ya yarımqalın, düz
	1000-dən 1500-ə qədər	9	2	41	-	normal, yarımqalın, düz

Orta məktəb yaşı (11 – 14 yaş)	600-dən 1000-ə qədər	9	2	41	-	normal, yarımqalın, düz
	maks. 600	9	-		-	normal, yarımqalın
Yuxarı məktəb yaşı (15 – 18 yaş)	2000 və daha çox	9	2	63	-	normal və ya enli, açıq rəngli, düz
	1000-dən 2000-ə qədər	8	2	41	-	normal, yarımqalın, düz
	600-dən 1000-ə qədər	8	-	-	-	normal, yarımqalın, düz
	maks. 600	8	-	-	-	normal, yarımqalın

“Uşaqlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş malların təhlükəsizliyinə dair texniki rəqlament”ə

Əlavə № 22

Cədvəl 1

Məktəb-yazı ləvazimatlarının tədqiqi zamanı model mühitə buraxılan kimyəvi maddələrin icazə verilən miqrasiya miqdarı

Materialların, malların adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Miqrasiya normativi	
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)
Akrilonitril-butadien-stirol plastiklər	α-metilstirol	0,1	0,04
	akrilonitril	0,02	0,03
	benzaldehid	0,003	0,04
	benzol	0,01	0,1
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05	0,2
	stirol	0,01	0,002
	toluol	0,5	0,6
	etilbenzol	0,01	0,02
Polistirol və stirol sopolimerləri	akrilonitril	0,02	0,03
	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	benzaldehid	0,003	0,04
	benzol	0,01	0,1
	butadien	0,05	1,0
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05	0,2
	kumol (izopropilbenzol)	0,1	0,014
	metilmetakrilat	0,25	0,01
	butil spirti	0,5	0,1
	metil spirti	0,2	0,5
	stirol	0,01	0,002
	toluol	0,5	0,6
	formaldehid	0,1	0,003
etilbenzol	0,01	0,02	
Poliolefin əsaslı materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	heksan	0,1	-
	heksen	-	0,085
	heptan	0,1	-
	hepten	-	0,065
	izopropil spirti	0,1	0,6
	butil spirti	0,5	0,1
	izobutil spirti	0,5	0,1
	metil spirti	0,2	0,5

	propil spirti	0,1	0,3	
	formaldehid	0,1	0,003	
Materialların, malların adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Miqrasiya normativi		
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)	
	etilasetat	0,1	0,1	
Vinilasetat əsaslı polimerlər	asetaldehid	0,2	0,01	
	vinilasetat	0,2	0,15	
	heksan	0,1	-	
	heptan	0,1	-	
	formaldehid	0,1	0,003	
Polivinilxloridlər	asetaldehid	0,2	0,01	
	aseton	0,1	0,35	
	benzol	0,01	0,1	
	vinilxlorid	0,01	0,01	
	dibutilftalat	icazə verilmir	icazə verilmir	
	dimetilftalat	0,3	0,007	
	dioktilftalat	2,0	0,02	
	dietilftalat	3,0	0,01	
	butil spirti	0,5	0,1	
	izobutil spirti	0,5	0,1	
	izopropil spirti	0,1	0,6	
	metil spirti	0,2	0,5	
	propil spirti	0,1	0,3	
	toluol	0,5	0,6	
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003	
	sink	1,0	-	
	qalay	2,0	-	
	Poliuretanlar	asetaldehid	0,2	0,01
		aseton	0,1	0,35
		benzol	0,01	0,1
butilasetat		0,1	0,1	
izopropil spirti		0,1	0,6	
metil spirti		0,2	0,5	
propil spirti		0,1	0,3	
toluol		0,5	0,6	
formaldehid		0,1	0,003	
etilasetat		0,1	0,1	
etilenqlikol		1,0	1,0	
Poliamidlər	benzol	0,01	0,1	
	heksametilendiamin	0,01	0,001	
	e-kaprolaktam	0,5	0,06	
	metil spirti	0,2	0,5	
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003	
Poliakrilat	akrilonitril	0,02	0,03	
	heksan	0,1	-	

	heptan	0,1	-
	metilmetakrilat	0,25	0,01
Poliefir əsaslı materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
Materialların, malların adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Miqrasiya normativi	
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)
	metilasetat	01	0,07
	metil spirti	0,2	0,5
	propil spirti	0,1	0,3
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	0,1	0,003
Polietilentereftalat və tereftal turşusu əsaslı sopolimerlər	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	dimetiltereftalat	1,5	0,01
	butil spirti	0,5	0,1
	izobutil spirti	0,5	0,1
	metil spirti	0,2	0,5
	formaldehid etilenqlikol	0,1 1,0	0,003 1,0
Polikarbonat	metilənxlorid	7,5	
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	xlorbenzol	0,02	0,1
Fenoplastlar və aminoplastlar	asetaldehid	0,2	0,01
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	0,1	0,003
Epoksi qatranı əsaslı polimer materiallar	asetaldehid	0,2	0,01
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	0,1	0,003
	epixlorhidrin	0,1	0,2
Parafin və mumlar	asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35
	benzapiren	icazə verilmir	icazə verilmir
	heksan	0,1	-
	heptan	0,1	-
	butil spirti	0,5*	0,1
	metil spirti	0,2	0,5
	toluol	0,5	0,6
	formaldehid	0,1	0,003
Rezin-lateks kompozisiyaları	agidol 2	2,0	-
	agidol 40	1,0	-

	akrilonitril	0,02	0,03	
	Altaks	0,4	-	
	asetofenon	0,1	0,003	
	benzapiren	icazə verilmir	icazə verilmir	
	vulkasit (sink etilfenilditiokarbamat)	1,0	-	
	sink dimetilditiokarbamat (simat)	0,6	-	
Materialların, malların adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Miqrasiya normativi		
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)	
	sink dietilditiokarbamat (etilsimat)	0,5	-	
	dimetilftalat	0,3	0,007	
	dibutilftalat	icazə verilmir	icazə verilmir	
	dioktilftalat	2,0	0,02	
	dietilftalat	3,0	0,01	
	difenilquanidin	0,5	-	
	kaptaks (2-merkaptobenztiazol)	0,4	-	
	stirol (vinilbenzol)	0,01	0,002	
	sulfenamid S (sikloheksil-2-benztiazolsulfenamid)	0,4	-	
	tiuram D (tetrametiltiuram disulfid)	0,5	-	
	tiuram E (tetraetiltiuram disulfid)	0,5	-	
	sink	1,0	-	
	Silikonlar	asetaldehid	0,2	0,01
		benzol	0,01	0,1
butil spirti		0,5	0,1	
metil spirti		0,2	0,5	
fenol və ya ümumi fenolların cəmi		0,05 0,1	0,003	
formaldehid		0,1	0,003	
Kağız, karton		asetaldehid	0,2	0,01
	aseton	0,1	0,35	
	benzol	0,01	0,1	
	butilasetat	0,1	0,1	
	ksilollar (izomerlərin qarışığı)	0,05	0,2	
	butil spirti	0,5	0,1	
	izobutil spirti	0,5	0,1	
	metil spirti	0,2	0,5	

	izopropil spirti	0,1	0,6
	Toluol	0,5	0,6
	formaldehid	0,1	0,003
	etilasetat	0,1	0,1
	Sink	1,0	-
	qurğuşun*		
	arsen*		
	xrom*		
Ağac	asetaldehid	0,2	0,01
	butil spirti	0,5	0,1
	izobutil spirti	0,5	0,1
	metil spirti	0,2	0,5
Materialların, malların adı	Müəyyən olunan maddənin adı	Miqrasiya normativi	
		su mühiti (mq/dm ³ , maks.)	hava mühiti (mq/m ³ , maks.)
	izopropil spirti	0,1	0,6
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	0,1	0,003
Keramika, şüşə	alümin	0,5	-
	bor	0,5	-
	sink	1,0	-
	titan	0,1	-
Süni xəz və tekstil	akrilonitril	0,02	0,03
	aseton	0,1	0,35
	benzol	0,01	0,1
	vinilasetat	0,2	0,15
	metil spirti	0,2	0,5
	toluol	0,5	0,6
	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	50 mkq/q	0,003
Karandaşlar, flomasterlər və digər bənzər mallar	fenol və ya ümumi fenolların cəmi	0,05 0,1	0,003
	formaldehid	0,1	0,003

* - Əlavə 22-dəki Cədvəl 2-yə uyğun olaraq normativlər

Cədvəl 2

Məktəb-yazı ləvazimatlarının istehsalında istifadə olunan materiallardan ağır metal duzlarının miqrasiyasının icazə verilən miqdarı

1 kq materialdan ağır metal duzlarının miqrasiyasının maksimum icazə verilən miqdarı, mq

sürmə	arsen	barium	kadmium	xrom	qurğuşun	civə	sele n
60	25	1000	75	60	90	60	500